

ÉLETTÜNK

XLV. évf. 6. szám (45. Jg. Nr. 6)

Az európai magyar katolikusok lapja

2013. június

A SZERETET ÉS AZ IRGALMASSÁG ÚTJÁN

A Szentlélek vezérel bennünket a szeretet és az irgalmasság útján – mondta május 8-án, szokásos szerdai katekizésén Ferenc pápa. Ez alkalommal is hatalmas lelkes tömeg, mintegy százezer hívő töltötte meg a Szent Péter teret és a környező utcákat. A pápa tanításának középpontjában a Szentlélek állt.

Ki is valójában a Szentlélek? A Credóban megvalljuk, hogy „Hiszek a Szentlélekben, Urunkban és életünkben”. Az első igazság, amelyhez ebben az imában csatlakozunk, a Kyrios, vagyis az Úr. Ez azt jelenti, hogy Ő valóban Isten, mint az Atya, és mint a Fiú. Ugyanígy tárgya imádatunknak és dicsőítésünknek, mint az Atya és a Fiú. A Szentlélek ugyanis a Legszentebb Szentháromság harmadik Személye; a feltámadt Krisztus nagy ajándéka, aki megnyitja értelmünket és szívünket a hitnek. Hiszünk Jézusban, mint az Atya által küldött Fiúban, aki az Istennel való barátság, szeretetközösség felé vezet el bennünket.

A Szentlélek Isten életének kimeríthetetlen forrása bennünk. Minden idők és minden hely emberei teljes és szép életre vágytak, amelyik igazságos és jó, amelyet nem fenyeget a halál, amelyiknek lehetősége van arra, hogy fokozatosan éretté váljon és növekedjen a maradéktalan kiteljesedésig. Az ember olyan, mint egy vándor, aki átszelve az élet sivatagjait, élő, felszökkenő és friss vizre vágyik, amely képes arra, hogy kielégítse szomjúságát, válaszol legmélyebb vágyaira, amelyek tárgya a fény, a szeretet, a szépség és a béke. Mindnyájan erre vágyunk! Jézus az, aki nekünk ezt az élő vizet adja: ez pedig nem más, mint a Szentlélek, aki az Atyától származik, és akit Jézus önt szívünkbe. „Én azért jöttem, hogy életük legyen és bőségben legyen” – idézett Szent János evangéliumából a pápa.

Jézus megígéri a samariai asszonyoknak, hogy „élő vizet” ad bőségesen és örökre mindazoknak, akik elismerik, hogy ő az Atya által a mi üdvösségünkre elküldött Fiú (vö. Jn 4,5–26; 3,17). Jézus eljött, hogy nekünk adja ezt az „élő vizet”, amely a Szentlélek, azért, hogy életünket Isten vezérelje, Isten hassa át, Isten táplálja. Amikor azt mondjuk, hogy a keresztények spirituális emberek, akkor éppen erre gondolunk: a keresztény olyan személy, aki Isten szerint gondolkodik és cselekszik, a Szentlélek szerint.

És mi Isten szerint gondolkozunk? Isten szerint cselekszünk? Vagy hagyjuk, hogy annyi más minden vezessen bennünket, ami nem éppen Istentől származik? Mindnyájunknak szívünkben kell választ adnunk ezekre a kérdésekre – figyelmeztetett a Szentatya.

Miért képes ez a víz arra, hogy maradéktalanul eloltsa szomjunkt? Tudjuk, hogy a víz alapvetően fontos az élet számára; víz nélkül meghalunk; a víz szomjat olt, lemosa a piszkot, termékenyvé teszi a földet. A Római levélben olvassuk ezt a mondatot: „Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm 5,5).

(Folytatás a 2. oldalon)

Ürnapja
Június 2.

OLTÁRISZENTSÉG

Üdvözlégy, Oltáriszentség; annyiszor, ahány csillag van az égen, szikra a tűzben, csepp a tengerben, porszem a földön, amennyi virág van tavasszal, gyümölcs nyáron, levél ősszel, hóhegy télen, amennyi teremtett lény van az égben és a földön, mert minden dicsőre legméltóbb vagy, Isten Báránya, aki itt, a kenyér színe alatt valósággal jelen vagy.

Aldott légy, legméltóságosabb Oltáriszentség, annyi dicsőre, amennyit cselekedetekben tanúsítani, szájjal kimondani, gondolattal felfogni és szívvel érezni, az angyalok és emberek szellemi erejével elgondolni és elérni lehet, mert örök dicsőre vagy méltó, Üristenünk, aki lelkünket szent testeddel és véreddel táplálsz.

(Nagy Szent Gertrúd)

ŐRIZZÜK MEG FÖLDRÉSZÜNK SAJÁTOS ÉRTÉKEIT!

Európai püspökök üzenete

Május 9-én, az Európa-napon az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa (CCEE) üzenetet tett közzé, amelyben mindazokhoz szól, akik az európai földrészen élnek. A CCEE elnöksége az üzenetben arra hív fel, hogy ne veszítsük el a reményt, hanem építsünk szolidáris és az abszolútra nyitott társadalmat, és válósítsuk meg az európai közösséget úgy, ahogy 1950. május 9-én Robert Schuman írta a kontinens integrációját elindító nyilatkozatában.

A püspökök kiemelik: az Egyház azok mellett áll, akik a jelenlegi gazdasági válság miatt nehézségekkel küzdenek, nehezen bíznak a jövőben – különösképpen a fiatalok –, és arra bátorítja őket, hogy ne veszítsék el a reményt.

A Hit évében a CCEE elnöksége teljes meggyőződéssel emlékeztet arra, amit Boldog II. János Pál megerősített az *Ecclesia in Europa* kezdetű apostoli buzdításában: Európa reményének forrása Jézus Krisztus. Egyúttal arra hív: ne engedjük, hogy a félelmek és az önzés beárnyékolják azt a szeretetet, amely mindig kontinensünk sajátos jellemzője volt, hanem fedezzük fel újra a család fontosságát, az ajándékozás és a befogadás értékét oly módon, hogy segítünk azoknak, akiknek szüksége van rá.

Az üzenetben a püspökök köszönetüket fejezik ki mindenkinek, akik karitatív tevékenységet végeznek helyi, országos vagy nemzetközi szinten. Ez nemcsak konkrét választ jelent számos anya-

gi szükségletre, hanem azt is kifejezi, hogy bizhatunk Isten szeretetében, aki Jézus Krisztusban közel került minden emberhez.

Egy különleges meghívás szól az európai keresztényekhez: ragadják meg az Európa-napot arra, hogy elgondolkodjanak, hogyan építenek olyan európai társadalmat, amely nyitott az Abszolútra, átjárja az igazság, az igazságosság, a szolidaritás és a szabadság: azaz a béke alapkövei, ahogy XXIII. János pápa állapította meg ötven évvel ezelőtt, *Pacem in terris* kezdetű enciklikájában.

Magyar Kurír

LÉLEK MAGYARUL – ÉS EGY KIS DARAB HAZA

Külföldön dolgozó magyar papok találkozója

A nyugat-európai magyar lelképásztorok évtizedek óta minden évben konferencián találkoznak főpásztorokkal és egymással. Korábban, főleg a hatvanas évektől valamelyik nyugati országban – elsősorban Németországban – került sor erre. A rendszerváltozást követően – mint Cserháti Ferenc püspök emlékeztet – két alkalommal Magyarországon üléseztek a missziós papok, hogy ismerkedjenek a hazai viszonyokkal. A mostani összejövetelnek, amelyen húszan vettek részt, a ciszterci nővérek érdi monostora adott otthont.

Örökségünk szolgálatában: az idegenben – ez volt a mottója a találkozóknak, melynek célját Cserháti püspök így összegezte: lelki feltöltődés, szellemi táplálkozás, pasztorális kérdések megbeszélése, valamint az összetartozás érzésének erősítése, hiszen a missziós papok meglehetősen elszigetelten, egymástól nagy távolságban élnek. „A nyugati lelképásztori testület összetétele jelentősen megváltozott – folytatja a főpásztor, aki több évtizedes németországi szolgálat után maga is egy esztendeje költözött Budapestre. – Egyre gyakrabban az anyaországi vagy erdélyi egyházmegegyéből vállalják a néhány esztendei külföldi szolgálatot, mások alkalmanként utaznak ki valamelyik nyugati nagyvárosba.” Stipits Árpád ferences szerzetes kéthetente repül Genfbe, ahol ellátja a svájci nagyváros és Lausanne magyar híveit, Bajzáth Ferenc józsefvá-

rosi plébános időről időre Hollandiában pasztorál. De ugyanez érvényes Helsinkire is, ahol sok informatikus magyar fiatal él.

Cserháti püspök tárgyilagosan megállapítja: Európában a helyi egyházak igyekeznek beolvasztani a katolikus missziókat. Megemlíti Freiburg esetét, ahol nyolc helyre járt a magyar plébános, majd a missziót „máról holnapra, egyetlen tollvonással megszüntették”. Azzal érveltek: a régóta ott tartózkodó magyarok beszélnek németül, nincs szükségük anyanyelvi pasztorációra. „A német – és a svájci, valamint az osztrák – egyház azt szeretné: ne a magyarság megőrzésére helyezzük a hangsúlyt, hanem kizárólag a lelkiekre. Csakhogy a kettő nálunk elválaszthatatlan egymástól. A missziós lelképásztori szolgálatot, ahol szórványban élő magyarokat kell pasztorálni, nem lehet olyan szempon-

tok szerint megítélni, mint egy német plébániát.”

„Lelképásztori szolgálatunk célja, hogy azoknak az embereknek, akik – különböző okok miatt, végleg vagy átmenetileg – kiszakadtak hagyományos közösségükből, a lelki igény mellett igyekezzünk egy kis darab hazát adni. Ebben a kettős feszültségben kell elősegítenünk az emberek egységét – hiszen az Üdvözítő terve az, hogy egységet alkossunk Istennel és közösséget egymással. Ez a szeretet közös nyelve. Ami azt is jelenti, hogy jogunk és kötelességünk kultúránk védelmére.”

A saját kultúra emberi és erkölcsi tartást ad – mint II. János Pál pápa is többször hangsúlyozta. Ellenkező esetben – figyelmeztet a főpásztor – az ember esendővé válik, mert elvesz a kultúra eleven, megtartó ereje.

Manapság felgyorsult a fluktuáció a missziókon. A mai migránsok, akik jelentős részben fiatal munkavállalók és diákok, részt vesznek a magyar misén, de – élethelyzetükből következően – alig szerveznek egyesületet, s nemigen vállalják a misszió pénzügyi támogatását.

(Folytatás a 3. oldalon)

HITÜNK KÉRDÉSEI

Szent László király – egy arckutatás végeredménye

Szent László király a keresztény Magyarország fölépítése szempontjából Szent Istvánnal van szoros szellemi-lelki kapcsolatban. Szobraik akár egy talpazaton is elképzelhetők volnának. Ők ketten összetartoznak – kultuszukban is. Ez utóbbi sajnos kívánnivalót hagy maga után. Mintha Szent László tisztelete a kelleténél jobban Nagyváradra volna áthárítva...

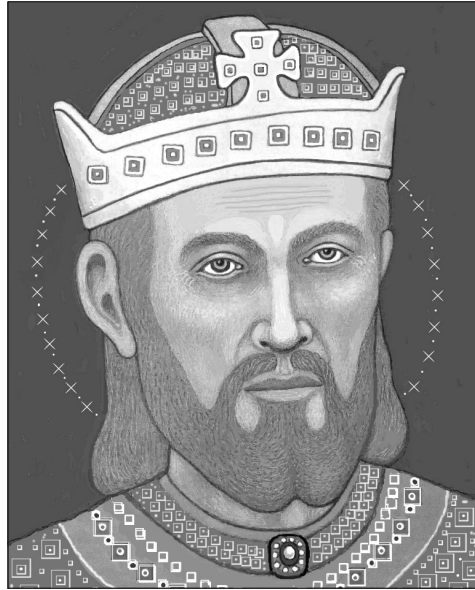
Szent László királyunk megidézését évi ünnepén túl a közelmúltat tekintve két különleges alkalom teszi időszerűvé. Egyrészt az, hogy 2011 novemberében egy tudományos kutatócsoport kapott lehetőséget arra, hogy a szent király Győrben őrzött koponyáját újra alapos vizsgálat alá vegye, másrészt pedig az, hogy 2012. június 27-én, Szent László király ünnepén Budapestről a Szent Jobbot is elhozták Győrbe, ami nemcsak az ünnep fényét emelte, hanem egyben jól érzékeltette a két szent király már említett szellemi-lelki összetartozását. A történelmi képlet jól ismert: István megalapozta a keresztény Magyarországot, László pedig tovább építette, megszilárdította, és a pogány támadásokat is sikerrel visszaverte.

A győri kutatócsoport munkája már az előzetes vizsgálatok alapján jelentős tudományos megállapításokat eredményezett. A kutatás folytatása és betetőzése a későbbiekben azonban csak két vonalon jutott eredményre. Patonay Lajos, a kutatócsoport koordinátora pótolta a hiányzó felső fogsort. Kustár Ágnes, az arckonstrukciók antropológiai szakembere pedig elkészítette Szent László arcának plasztikai megformálását. Ennek komoly akadályát az jelentette, hogy az alsó állkapocs hiányzik a győri hermában őrzött koponyából – a nyugati szakemberek véleménye pedig nem volt egységes az áll formájára vonatkozóan... A szakáll azonban bizonyos lehetőséget adott a probléma megoldására, eltakarva az ajkat. Sajnos a DNS megállapítása komoly akadályokba ütközik, mivel kevés hozzá a fogból nyert genetikai anyag.

A magam részéről – a Torinói Lepel Krisztus-arcának rekonstrukciós tapasztalatával és néhány avar koponya arckonstrukciójával a tarsolyomban – szintén megkísértem védőszentem arcképét a computer-festés technikájával „életre keltetni”, különböző változ-

atokban (pl. a lovagkirály arca). A két hónapig tartó kísérletek végül, úgy érzem, célhoz értek, akkor is, ha ez csupán a sikeres megközelítést jelenti, ami persze a plasztikai vagy a grafikai arckonstrukciókra is vonatkozik. (Az egyházmegye kincstára és könyvtára lehetővé tette, hogy arckutatási képeimet Győrben kiállíthassam.)

Ma már el kell fogadni, hogy a különleges értékű régi koponyák arckonstrukciójánál a plasztikai mellett a grafikai módszer is eredményes lehet, a computer-festés pedig kifejezetten alkalmas erre a feladatra, amit persze bizonyítani kell. A computeres kép

A lovagkirály rekonstruált arca

ugyanis tetszés szerint megsokszorozható, és hosszabb idő után is javítható, módosítható.

Ami kutatásaim végeredményét illeti, meglepő volt számomra, hogy sikertelen próbálkozások után, két hónapig tartó kísérleteim végén egy markánsan vonzó lengyel férfiarc tekintett rám a képernyőről. Ehhez pedig a szőke haj és a kék szem illik. A kódexek is ezt igazolják. A szőke haj és a kék szem az, ami történelmileg, sőt genetikailag is jól megalapozható. Történelmileg, mert Szent László a krakkói udvarban töltötte gyermekkorát. Föltehetően két nyelven beszélt: lengyelül és magyarul. A genetikai alap pedig az, hogy a fiúgyermek többségükben édesanyjukhoz hasonlítanak inkább. Erről egy ismerős egyetemi tanárnő világosított föl. Kutatásom szerint tehát Szent

László lengyel karakterű arcát tekintve édesanyjára, Richézára, II. Miciszláv lengyel király leányára hasonlított inkább, mint apjára, I. Bélára. Viszont magyar apjára emlékeztet a szláv arckokra nem jellemző, inkább mongoloid vagy ugor típusra utaló, és a szokottnál kiugróbb két járomcsont (a szemek alatt). Mert a mongol hunok és az őss-ugor magyarok többségükben a kerek fejükhöz tartoztak. A szamojédek még ma is őrzik az ősszibériai kerek fejűek típusát. S az ugorra és a mongolra is az erősebb járomcsont a jellemző, amelynek nincs nyoma például a nagyváradi hermán, vagyis az ottani ereklyetartó arcon, de a győri hermán sem, amelyet már felújítottak. László Gyula professzor még úgy vélte, hogy az utóbbi ötvös remek arcmása Szent László hiteles arcát idézi meg, de ez nem igazolható. Nincs rá elfogadható magyarázat.

Ez az arckép lehetne a lengyel-magyar barátság új szimbóluma is. Maga a tudományos arckutatás pedig hozzájárulhatna Szent László kultuszának fölerősödéséhez, amely jelenleg túlságosan Nagyváradra koncentrálódik. A biztató jel az, hogy a László nevet a magyar fiúgyermekek közül igen sokan kapták és kapják a kereszttségben, köztük rangos személyiségek egész sora, Hunyadi Lászlót is beleértve.

Szükség lenne tehát Szent László kultuszának megemelésére és erősítésére. Budapestnek nincs a Szent István-bazilikát megközelítő, megfelelő rangú Szent László-temploma. Részemről csak álom, hogy mi lenne, ha a koronázó templomot nem Mátyás-templomnak, hanem Szent László-templomnak neveznék. Az is említést érdemel, hogy Győrnek pedig nincs olyan iskolája, amely Szent László nevét viselné. Pedig László király volt az, aki mindent megtett István király szentté avatása ügyében, és hat évig tartott, amíg erre irányuló törekvésért siker koronázta. Szent István és Szent László kultusza ezért szorosan összetartozik nemzeti emlékezetünkben.

Itt van az alkalom, amelyre elsőként a Szent László lovagrendek és plébániák figyelhetnek föl. Szent László kiemelkedő uralkodója volt hazánknak – igazi európaiként is. Hiszen a nyugatiak őt választották volna a kereszties hadak vezéréül. S ez nagyon sokat mond. Ezért lehetne új jelszavunk, amely hazánk megújulását is segíthetné: „Szent Lászlóval – Magyarorszáért”.

Boda László

A SZERETET...

(Folytatás az 1. oldalról)

Az „élő víz”, a Szentlélek, a feltámadt Krisztus ajándéka lakást vesz nálunk, megtisztít, megvilágosít, megújít, átalakít bennünket, mert Isten életének részeseivé tesz, aki maga a szeretet. Ezért Pál apostol megállapítja, hogy a keresztény életét a Szentlélek és gyümölcsei hatják át, amelyek a következők: „szerelem, öröm, béke, türelem, kedvesség, jószág, hűség, szelídség, önmegtartóztatás” (Gal 5,22–23). A Szentlélek bevezet bennünket az isteni életbe, mint az Egyszülött Fiú gyermekeit. A Rómaiakhoz írt levél egy másik szakaszában Szent Pál ezt a következő szavakkal foglalja össze: „Akkor Isten Lelke vezérel, azok Isten fiai. ...ti a fogadott fiúság lelkét kaptátok, melyben azt kiáltjuk: »Abba, Atya!«. Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk...” (Róm 8,14–16).

Ez az az értékes ajándék, amelyet a Szentlélek szívünkbe elhoz: magát az isteni életet, a valódi istengyermekei életet, a bizalmat, a szabadság kapcsolatát, az isteni szeretetben és irgalmaságban való bizodalmat, amelynek

eredménye, hogy új tekintettel nézünk a többiekre, mindenkit testvérünknek tekintünk Jézusban. Úgy élünk, mint ahogy Krisztus élt, úgy értelmezzük az életet, mint Krisztus. Ezért oltja ki szomjúságunkat az élő víz, aki a Szentlélek, mert azt mondja, hogy Isten gyermekeiként szeret bennünket és mi is gyermekeiként szerethetjük Istent. Kegyelmeivel Isten gyermekeiként élhetünk, mint Jézus.

És mi hallgatjuk, mit mond a Szentlélek? Mit mond nekünk? Azt, hogy Is-

ten szeret téged. És mi valóban szeretjük Istent és testvéreinket, mint Jézus tette ezt? Engedjük, hogy a Szentlélek vezessen bennünket! Hagyjuk, hogy Ő szóljon szívünkhöz és ezt mondja: Isten a szeretet, mindig vár ránk, Ő az Atya, és úgy szeret bennünket, mint egy valódi apa, valóban szeret minket. Ezt mondja a Szentlélek szívünknek. Halljuk meg a Szentlélek szavát, hallgassuk meg a Szentlelket, és haladjunk előre a szeretet, az irgalmasság és a megbocsátás útján. □

A BERGOGLIO-HATÁS

Olasz plébánosok egybehangozóan állítják: Ferenc pápa szavainak hatására nőtt a templomba járók száma. Bergoglio-hatás – így nevezi a Vatican Insider az új pápa iránti hatalmas rokonszenv következményeit. Nagyon sokan mentek el a templomokba gyönni, mert megérintette őket Ferenc pápa tanítása az irgalomról és a megbocsátásról.

Paolo Padriani, Stazzano plébánosa szerint az újonnan érkező hívek gyakran idézik Ferenc pápát, aki azt kérte: engedjék, hogy Isten irgalma megérintse szívüket.

Sok negyven év körüli felnőtt jött hozzá a nagybőjti napokban, akik az utóbbi egy-két évtizedben nem látogatták a plébániát.

Domenico Sirtori, egy Varese tartománybeli település plébánosa szintén azt hangsúlyozta: akik eddig távolinak érezték maguktól az Egyházat, most azt tapasztalják, mintha leomlott volna egy fal. Különösen sokan hívatkoztak nála a Szentatyának erre a mondatára: „Isten soha nem fárad bele, hogy megbocsásson nekünk, mi vagyunk azok, akik belefáradunk abba, hogy a megbocsátását kérjük”. □

IMASZÁNDÉKOK

Júniusra

Általános szándék: Hogy a népek között olyan kultúra érvényesüljön, amelyet párbeszéd, odafigyelés és kölcsönös tisztelet jellemez.

Régebben egy népszerű esti ima így kezdődött: „Óleld szentséges Szívedre ennek a közösségnek minden tagját!” Június, a Szent Szív hónapja a párbeszédnek, az odafigyelésnek és a kölcsönös tiszteletnek olyan kultúrára hív, amelyet valószínűleg nem tudtak elképzelni százhetven évvel ezelőtt azok a hívek, akik így imádkoztak. Akkor a közösség erősen önmagára összpontosult, a külvilág híreire nem nyílt meg; hiszen televíziója nem volt, amelynek képernyőjén ilyen országneveket olvashattak volna: Burma, Szíria, Pakisztán, Szudán...

Most, hogy látjuk-halljuk, megismerjük a legújabb erőszakos eseményekről szóló híradásokat, szemünk megnyílik arra a szenvedésre is, amelyet számos embernek okoz a párbeszéd elutasítása, a tisztelet és a beleérzés hiánya. Északkelet-Kambodzsában van egy kis reflexiók központ, Metta Karuna a khmer neve, amely annyit jelent: „gyengéd jóakarát és együttérzés”. Arra bátorítja az embereket, hogy a világot a szegények szemével és a különféle vallások hítek látásmódja szerint nézzék. Indiából jött kasmíri hinduk beszélgetnek pakisztáni keresztényekkel és muzulmánokkal, először tüzes vitákban, azután pedig egyre jobban megértve egymást. A dél-szudáni új kormány polgárai, akiket megbesztelt a háború, találkoznak kambodzsaiakkal, akik túlélték gyilkos aknákat és fűrtös bombákat; rémtörténeteket és reménytelen helyzeteket osztanak meg, de végül eljutnak a tartós remény hajnalát hozó párbeszédre.

Hazájukból elűzött személyek megtanulják, hogy helyzetüket tiszteletteljes módon adják elő, amely elvezethet az igazságosságra. Nők elbeszélnek szomorú történetüket, és kölcsönös bátorítást kapnak. Egyfelől tehát az etnikai és vallási összetűzések sokfelé felerősödnek, másfelől viszont erősödik a kölcsönös meghallgatás, megbecsülés és párbeszéd kultúrája. Azt kell kívánnunk, hogy mindegyikünk bekapcsolódjék ebbe a mozgalomba, és így a Metta Karuna kultúrája valóban terjedjen a népek között.

„Mindenség Istene, gyűjts egybe mindnyájunkat Szent Szívedbe, és tedd lehetővé a te saját részvétednek, igazságosságodnak és belátásodnak, hogy sugarai mélyen belénk hatoljanak: így a párbeszéd, a meghallgatás és a kölcsönös tisztelet diadalmasodjék a Föld valamennyi népe között.”

(Denise Coghlan nővér, a kambodzsai jezsuita menekültszolgálat igazgatója)

Missziós szándék: Hogy ott, ahol erősebb az elvilágiasodás befolyása, a keresztény közösségek hatékonyan tudják előmozdítani az új evangelizálást.

2012 októberében ülést tartott a püspöki szinódus az új evangelizálásról. A zárónapon a főpapok jóváhagytak 58 javaslatot. A pápa ezek alapján minden bizonnyal közlésezz egy szinódus utáni buzdítást; erre azonban XVI. Benedek lemondása miatt eddig még nem került sor. Néhány szinódusi tétel jól megvilágítja imaszándékunkat.

„Keresztények vagyunk, akik egy elvilágiasodott világban élünk. A világ Isten teremtése, és az is marad; az elvilágiasodás viszont az emberi kultúra területéhez tartozik. Keresztényként nem maradhatunk közömbösek az elvilágiasodás folyamata iránt. Ténylegesen az első keresztények helyzetéhez hasonló körülmények között élünk – ami- ben kihívást és lehetőséget kell látnunk.

(Folytatás a 4. oldalon)

LÉLEK MAGYARUL...

(Folytatás az 1. oldalról.)

Német nyelvterületen ez másként van: ott mindenkitől beszédik az egyházi adót, s abból juttatnak a misszióknak. De például Franciaországban vagy Angliában a missziók fenntartása nincs megnyugtatóan megoldva. Az ötven vagy száz euró perselypénzből képtelenség kifizetni a költségeket, még a lelkipásztor utazásait sem lehet fedezni.

„Egyre inkább azt szorgalmazzuk, hogy olyan egyházközségi csoportok jöjjenek létre – mint például Genfben –, ahol az egyházközségi tanács szervezi és a hívekkel együtt fedezi a lelkipásztor szolgálati költségeit.”

Európától kissé különbözik a helyzet a többi földrészen. Kanadában, az Egyesült Államokban és Ausztráliában nyitottabb a helyi egyház. „Úgynevezett etnikai plébániák működnek – ha sok helyütt angolul vagy franciául végzik is a szentmisét.” A magyar templomoknak meghagyták a titulusát, így találkozunk a távoli földrészek Szent István- és Nagyboldogasszony-templommal, ahol már alig hallani magyar szót.

Az érdi találkozón mindezek a kérdések határozottan vetődtek fel. Megválaszolásukhoz bátorítást kaptak Erdő Péter bíborostól, állami vonalon Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettestől és Hölvényi György egyházügyi államtitkártól.

Kiss György Barnabás ferences szerzetes, a külföldön élő magyarok észak-amerikai püspöki helynöke az Egyesült Államokból érkezett. Az amerikai püspöki konferencia őt nevezte ki nemzetiségi tanácsadónak. Detroitban, az 1905-ben alapított, ferences templomnak nevezett Szent Kereszt Plébánián él és működik. A négy milliós Detroitban mintegy húsz-huszonkétezer magyar él, ezren-ezerötszázan kötődnek a plébániához, a nemzedékek sorában már olyanok is, akik nem beszélnek magyarul. „Plébániánk nem növekszik, de örülünk, hogy megszűnt a kényszerű emigráció időszaka. A misszió minket is összetart és megtart: kereszténységünkben és magyarságunkban.”

A fiatalokkal kapcsolatban azt mondja: „Elsősorban szentmise előtt és után foglalkozunk velük: ilyenkor kerül sor hitoktatásra, ugyanakkor ápoljuk kultúránkat a táncsoportban és más foglalkozásokon. Anyanyira elfoglaltak a családok, hogy gazdag fantázia kell hozzá, mikor és hol tudjuk elérni őket. Sajnos tény, hogy a fiatalok közül sokan nem látják be, mi az értelme annak, hogy szüleik megőrizték hitüket, vallásosságukat.”

Csicsó János londoni főlelkész 2011 augusztusa óta tölti be ezt a tisztséget. Előtte tizenegy évig Beremenden, a Pécsi Egyházmegyében szolgált plébánosként. Három évre szól a szerződése, amely újabb három évre meghosszabbítható. „Úgyanazt a munkát végzem az angol fővárosban, mint egy hazai plébánián: az emberek között élek és hirdetem az Evangéliumot.”

Egyre nagyobb számban érkeznek Londonba magyar fiatalok, legtöbbjük dolgozni szeretne, némi egzisztenciát teremteni, hogy majd néhány év múlva – jobb esetben – hazatérjenek – mondja János atya. „Londonban megélem a szellemi, lelki Nagy-Magyarországot: a vasárnapi szentmiséken a történelmi Magyarország minden területéről származó magyarok részt vesznek. Minden hónap első és harmadik vasárnapján Londonban misézem. Előtte hittanóra, keresztelési megbeszélés vagy jegyesoktatás. A szentmise után kávézás, teázás, öt órától kulturális programok: filmvetítés, előadások.”

Merka János a müncheni magyar plébánia vezetője. A Szatmári Egyházmegye papjaként nem sokkal Ceausescu bukása előtt menekült Németországba. Összekötő szerepet tölt be a német püspöki konferencia és a németországi magyarság között.

„A müncheni misszió a legerősebb Európában. Hatezer címre küldjük az egyházközségi értesítőt. Elődöm, Cserhádi Ferenc püspök tizenegyezerre tette a müncheni misszió, két hónapja megváltozott nevén a müncheni magyar plébánia közösségét. Úgy működünk, mint bármely német plébánia, azzal a különbséggel, hogy nem vagyunk jogi személy, de ez semmilyen formában nem korlátozza munkánkat.”

Az egyházközségben sokféle csoport működik, ifjúsági és felnőtt énekkar. A hétvégi iskolában 136 kisgyerek tanul magyarul írni-olvasni, s ismerkednek a magyar irodalommal, történelemmel és földrajzzal, tizenegy tanárno vezetéssel. Az egyházközség épülete egyre szűkebbnek bizonyul számukra. Méltóbb körülmények közé szeretnének kerülni, ehhez a magyar állam segítségét és közbenjárását kérték.

Németh László olaszországi magyar főlelkész. „Bár a kifejezés – főlelkész – azt jelentené, több lelkipázzal dolgozom együtt, ezzel szemben a munka nagy részét egyedül végzem. Nyolc helyre járok misézni, Torinótól Palermóig.” László atya minden hónap utolsó vasárnapján székhelyén, Rómában mutat be szentmisét, az első vasárnapokon Milánóban találjuk, s a köztük lévő hétvégeken járja Itália más városait. Firenzé-

Fontos az összetartozás tudatának erősítése

ben Ruppert József atya volt Németh László segítségével, de most, hogy hazakerült, Kovács Gergely, a Kultúra Pápai Tanácsának fősztályvezetője vállalta, hogy évente négy alkalommal magyar nyelvű szentmisét mutat be Firenzében.

„Lelekipásztori munkám a minimum fönntartását jelenti. Azt a hagyományt folytatom, amelyet elődöm, Kovács Angelusz atya közel húsz éven át követett. Jó előre meghirdeti a misék időpontját, én ott vagyok, ez a biztos pont, aki akarja, megtalálja az Egyházat”. Az egyes városokban húsz és hatvan között mozog a résztvevők száma. László atya keresztel, elsőáldozáshoz vezeti a kicsinyeket, esküvőkre is sor kerül. Az olaszországi magyarok összetétele részben eltérő képet mutat más országokétól. „Milánóban az egyháza anyja ma is az a hölgy, aki 1947-ben az első magyar nyelvű szentmisén is ott volt. De egyre több fiatal házaspár érkezik, gyerekekkel. Olaszországban egy kezemen meg tudnám számolni, hány olyan házasság van, ahol mindkét fél magyar.”

Milyen a hangulat Rómában? – kérdelem, utalva Ferenc pápa személyére. „Benedek pápa lemondásának bejelentése és a konklávé megkezdése közti időben szinte világvégi hangulat kapott lábára. A találgatások Ferenc pápa megválasztásával elültek. Most mindenki azt várja, milyen lépéseket tesz az új pápa.

Elmer István

ÉLED ERDÉLYBEN A PÁLOS MÚLT

Beszélgetés P. Bátor Botond pálos tartományfőnökkel

Virág Benedekről, az egykori pálos szerzetesről, a nagy költőről írta Kosztolányi híres költeményében: Itt szomszédságomban, az ordas hegyek közt / a „szent öreg” élt, Virág Benedek. / Kovácskóval gyűjtötte meg a gyertyát / s lúdtollal körmölt magyar éneket.

– Virág Benedek tabáni otthonától nem messze, a hegy innenső oldalában áll a Sziklatemplom, a pálos kolostor, mely szakadatlanul vonzza a hazai és a külföldi híveket, látogatókat. A gellérthegyi pasztoráció sok-sok feladata közben Ön kora tavasszal Hargitafürdőn járt egyik rendtársával. Mi volt az utazás célja?

– Nemrég azt mondtam valakinek: letelepedni szeretnénk ott. Az illető kijavított: újra letelepedni, hiszen már éltek, működtek pálosok a Székelyföldön. A középkorban és később a barokk időkben is teljesítettek a pálosok erdélyi szolgálatot, van némi múltja a rendünknek. Régóta tervezgetjük a letelepedés megújítását, de ezt tartományfőnöki teendőim hátráltatták. Tervünk föléledése annak is köszönhető, hogy az ottani papság szívügyének tartja a dolgot. Számomra ez nagy öröm és meglepetés. Darvas-Kozma József csíkszeredai esperesplébános például, beleásva magát a pálosok múltjába, nagyszerű könyvet írt: A pálosok története Erdélyben, Partiumban, Bánságban és Kárpátalján címmel. Lelkesedésében ő az összes remetehelyet pálos eredetűnek tartja. Ami egyelőre nem könnyen bizonyítható, bár vannak az elképzelést valószínűsítő jelek. Hiszen a rend így jött létre, néhány remete, remetközösség összefogásából. Ezért voltunk kinn két hónapig, hogy legyen már rálátásunk a jövőre. Egy éven át havonta, kéthavonta meg fogunk jelenni különböző szolgálatok alkalmain, hogy majd egészséges döntést tudjunk hozni. Jó lenne letelepedni, bár nyilván nehéz választani: kit szakítsunk ki innét. Noha a négy kolostor jól áll hivatások szempontjából, mindenképpen öröndetes, hogy nem hal ki a rendünk. A magyar tartomány, úgy látszik, hosszú távon életképes.

– A Krisztus Világa erdélyi katolikus havilapban olvastam, hogy a tervnek itthon is több támogatója van, renden belül és szélesebb körben. Kikre gondolhatunk?

– Említettem a papságot, akik nagy örömmel és szeretettel fogadtak bennünket, és amikor elköszöntem, többen mondták, hogy bármiben segítenek, hasonlóképpen azok a hívek is, akikkel személyes kapcsolatba kerültünk. Ez kicsit romantikus, de az embernek mindig szüksége van arra, hogy lelkesedése lendületet kapjon. Jó volt visszahallani, hogy valakinek Kaposvár környékén, a piacon egy székely ember azt újságolta: Hargitafürdőn ott vannak ám a pálosok! Már szállt a hír, ez azt jelenti, hogy ők szeretettel, örömmel fogadnának minket. És itthon, Magyarországon is jó visszhangot keltett a letelepedés híre. Hosszú távon a letelepedés akkor tud működni, ha onnan születtek majd hivatás.

– Hol lenne a kolostor?

– Hargitafürdő nagy valószínűséggel élhető hely, a körülmények jók, alkalmasak egyelőre két ember befogadására. Földterület is van, esetleg lehet majd építkezni.

– Tudom, hogy másodszor lejár a tartományfőnöksége, és nem lehet harmadszor megválasztani...

– Így van, hála Istennek.

– Akkor nagy eséllyel várható, hogy ön megy ki Erdélybe.

A pálos tartományfőnök

– Nagyon remélem! 2014 ilyen szempontból is nagy fordulat számunkra. Lejár a generális mandátuma kétszeri megválasztása után. De erdélyi tervünket már az első megbeszélés alkalmával is lelkesen támogatta.

– Hallottuk hírét az itthoni hetven kilométeres teljesítménytúráknak. Helyesebben: zarándoklatoknak!

– A Pálos 70 teljesítménytúra és zarándoklat

az idén lesz harmadszorra megszerveve. Az volt a cél, hogy létrehozzunk olyan zarándokutat, amelyet végigjárhat egy teljesítménytúrázó anélkül is, hogy meg kellene rögtön keresztelkednie és bérmálkoznia. Az elején nem tudtuk, hogyan fog ez működni, beletettük a teljesítménytúrázó éves programjába, minden feltételnek megfelelt a meghirdetés. Első alkalommal is közel hatszázan voltak a résztvevők. Van egy zarándoklat péntek-szombat-vasárnap, amin pálos szerzetesek vesznek részt, ők vezetik imádsággal a csoportot.

Van egy olyan is, amely szombaton indul, egyénileg vagy csoportosan, vannak kijelölt pontok, és egy füzetben le vannak írva azok a helyek, ahova megyünk, többek között pálos kolostorok, s lelki tartalom, ami még egy nem hívő ember számára is segítség.

Akik egyáltalán nem vallásosak, nem érezték, hogy bármit is rájuk kényszerítettünk volna, viszont értékelték, hogy nemcsak fizikailag, hanem lelkiileg is valamit kapnak. A szervezők sok mindent kitaláltak, elvezetve őket Máriaremetére, Budaszentlőrincen a pálos kolostor romokhoz és így tovább. Az első zarándokút után, illetve teljesítménytúra után jöttek velünk túrázók, akiknek fogalmuk sem volt, hogy mi lesz, mégis jöttek. Mondanék egy példát: a Normafa körül jártunk, rózsafüzért imádkoztunk, és voltak, akik lelkesen beszélgettek, és ráadásul a csoport közepén! Nehéz helyzet volt. Megállítottam az egész csapatot, mondván: mi rózsafüzért imádkozunk, nem baj, ha nem mondják velünk, nem kötelező, de aki beszélgetni akar, menjen hátra. Én azért tudok – finoman fogalmazva – lendületesen beszélni. A visszhang így hangzott: „Botond atya megállított bennünket, és nem leplezett ingerültséggel közölte velünk ezt és ezt, mire azt mondtam magamban, most fogok hazamenni... Végül jó, hogy nem tettem, mert megértettem, hogy tényleg egyben akarja tartani a csapatot.” Budaszentlőrincről elindultunk, s ezután van egy szakasz Máriaremete felé, ahol csendben kell menni több mint fél órán át. Mondtam nekik, hogy aki nem bírja a szótlan vonulást, ne jöjjön velünk, maradjon le. Mindenki jött, mindenki csendben volt. Valaki ezt mondta: „Képzeltétek el, több mint fél órán keresztül csendben kellett menni. És tudjátok, mi volt a legrosszabb? Amikor meg kellett szólalni!” Ilyen visszajelzéseink vannak! Folytatjuk tovább. Az első évben a teljesítménytúrázó külföldiját kapta meg a Pálos 70, olyan nagy teljesítménytúrák mellett, amelyek már több éve léteznek. Nagy öröm számunkra, mederben tartja a pálos rend iránti érdeklődést, amely azt hiszem, mindenkinek jó. Minden évben október nyolcadikához legközelebb eső hétvégén szoktunk menni, idén október 4-én indulunk. Ugyanis október 8-án, Magyarok Nagyasszonya ünnepén és az azt megelőző hétvégén van a búcsú Márianosztrán és a Sziklatemplomban.

Simon Erika

Gyerekeknek

SEMMITTEVÉS

A nyári vakáció, az iskolai szünet talán az, amit legjobban vár az ember gyerekkorában. Szülőként, nagyszülőként ez már nem egészen így van – de ez benneket aligha foglalkoztat most, és így is van ez rendjén. Szüleitök-nagyszüleitök is pihennek majd a szabadságuk idején, amihez nemcsak joguk van, de kötelességük is, hiszen gyerekek és felnőttek egyaránt erőt kell gyűjtenie a következő tanévhez. És különösen jól tud esni a nyári pihenés, ha egy eredményes tanév után következik, ha a bizonyítvány is tanúsítja, hogy az iskolai feladatok terén megtettétek, ami tőletek telt.

Tehát jó pihenést!

De milyen is a jó pihenés? Nem is olyan egyszerű kérdés ez. Élénken él bennem egy emlék kilenc-tíz éves koromból. A nyár beköszöntével (akkor is) véget ért a tanév, én nagy büszkén lettem szigorú édesapám elé a kitűnő bizonyítványomat, ő a maga csendes módján, a szemüvege fölött átnézett rám, „ez szép”, mondta, és aláírta. Majd megkérdezte: mi a terved a nyárra? Én őszinte emberke voltam – bár József Attila híres, Mama című versének gyerekhősével ellentétben nem „ordítottam, toporzékoltam” (nálunk ez nem volt szokásban) – és őszintén azt mondtam: semmi. Én semmit se akarok csinálni a nyáron. Am legyen – mondta édesapám.

Fiataloknak

MEGTÉRÉSRE HÍV A LÉLEK

A bérmlás szentségéről szeretnék elmélkedni, és közben erőt meríteni e nagy titokból mindennapi küzdelmeimhez, feladataim elvégzéséhez. A zsolnárossal imádkozom: „Fordítsd el arcod bűneimtől, töröld el minden gonoszágomat! Teremt új szívet belém, éleszd fel bennem újra az erős lelket!” (51,11–12)

Plébánosként, lelkipászorként követve az Egyház régi és szép hagyományait, sok bérmlási ünnepséget megéltem és megszerveztem. Mindig igyekeztem egy kis intelmet, útvalót átadni a fiataloknak, akik ezt a szentséget készültek felvenni. Bár átéreztem azt is, hogy sokan közülük ez ünnepélyes alkalommal inkább „kibérmlákoztak” a Katolikus Egyházból...

A Szentlélek képes minket bűnbánatra és megtérésre indítani, hogy kereszténységünk ne savanyú élet legyen, hanem fel tudjuk fedezni Isten csodálatos erejét és szépségét minden embertársamban, legfőképpen azokban, akiket nehéz szeretnem. Ezekben a napokban olvastam, hogy a Ferenc pápa arra kérte testőreit, a svájci gárdistákat, akiket nagyra

Az első napok remekül teltek – talán két hétig is tartott ez az állapot. Sokáig aludtam, aztán egy darabig még lustálkodtam az ágyban, miközben a testvéreim – akiknek nem volt annyira jó a bizonyítványuk, mint az enyém – segítettek édesanyámnak a ház körül, a bevásárlásban, olykor vigyáztak a szomszédék hároméves fiacskájára, ha a mamájuk megkérte őket. De én büszke hercegként nem tettem mást, mint hódoltam a magam kedvteléseinek.

Aztán egyszer csak kezdtem magam nem olyan jól érezni. Időbe telt, mire rájöttem: valójában unatkozom. Akkor döbbsentem rá erre, amikor egy júliusi napon a testvéreim és édesanyám harsány nevetések közben érkeztek haza a nagybátyám kertjéből, ahol egész délután szedték a málnát, keményen dolgoztak, de közben, mint kiderült, remekül szórakoztak is. Míg én rosszkedvűen gubbasztottam otthon egyedül, mert már kifogytam az ötletekből, hogy mivel is üsse meg agyon az időt.

Este már én kértem édesanyámat, hogy terithessen a vacsorához, másnap a húgommal együtt vigyáztunk a szomszéd kisfiúra – és remekül éreztem magam. És a sok játék mellett sok segítséggel nagyon jól és vidáman telt a szünet hátralévő része.

Erzsébet néni

becsül, hogy próbáljanak többet mosolyogni a turistákra, akik az Örök Városban, a Vatikánban megfordulnak. Hát ki nek köszönhetem, hogy ilyen egyszerű papánk van? Aki az Egyház legnehezebb idejében is arra hív, hogy legyünk az öröm követői? A Szentlélek megint megmutatta, hogy munkálkodik...

Londoni magyar fiatalokból álló kis csapatunkkal újra készülődünk, hogy ott legyünk a csíksomlyói pünkösdi búcsún. Addig is kérem fogom a Szentlelket, hogy adjon erőt és bátorságot e hosszú zarándoklathoz, hogy az út során legyen velünk, és a Szűzanya kíséreljen minket. Hazatérve pedig legyen bátorságom tanúságot tenni szeretetéről, feltámadásáról.

Hogy miért érdemes *bebérmlákozni* az Anyaszentegyházba, nem pedig kibérmlákozni belőle – erre minden fiatalnak a lelkiismerete színe előtt kell válaszolnia. Én annyit mondhatok: nem bántam meg, hogy valamikor megbérmlákoztam, bár később lettem felnőtt keresztény, de azóta tudom, hogy a bűnnel való küzdelmemben van egy jó segítségem: a Szentlélek!

János atya, Londonból

amelyet nem lehet senkire ráerőltetni, hanem csak felkínálni, mint Isten ingyenes szeretetének és a békének jó hírét. (...) Következésképpen a hívőknek igyekezniük kell, hogy megmutassák a világnak egy olyan emberség ragyogását, amely Krisztus misztériumán alapul.” (13. tétel.)

„A teremtés szolgálata is sok szempontból az evangelizálást szolgálja. Tegyük tanúságot arról, hogy hiszünk Isten teremtésének jóságában. Ez a tanúságtétel mutatja az egyetemes felelősség érzékét mindazok iránt, akik a teremtés javaitól függnek életük és létfenntartásuk érdekében. Mutatja egy nemzedékek közötti szolidaritás meglétét mindazokkal, akik majd utánunk jönnek.” (56. tétel.)

Tudatosítsuk tehát, hogy az imaszándék kiterjed helyi kis közösségünkre, ahol az evangelizálásba személyesen is bekapcsolódunk, valamint az egész nagy emberiségre, amelyért kitarthatóan imádkoznunk kell.

Nagy Ferenc SJ

FERENC PÁPA ÉS A ZÉRÓ TOLERANCIA

Néhány sajtótermék újdonságként tálalta, hogy Ferenc pápa „zéró toleranciát” hirdetett az egyházi személyek által elkövetett pedofil bűncselekményekkel kapcsolatban. Újdonságról azonban nem beszélhetünk: a vonatkozó egyházi szabályok 2001-ben változtak meg, és túlzás nélkül állítható, hogy az Egyház példátlan szigorúsággal jár el ilyen esetekben. Azóta nem a megyéspüspök feladata az eljárás, hanem minden ilyen ügy a Hittani Kongregáció elé kerül – írja a Magyar Kurír katolikus hírügynökség oldalán Schanda Balázs, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának dékánja.

A pedofil minősítés korhatárát 18 évre, a cselekmények elévülési idejét tíz évre emelték, melynek kezdetét onnantól rendeli számítani, amikor az áldozat betöltötte a 18. életévét. A „zéró tolerancia” elve azt jelenti, hogy amennyiben valakire megalapozott gyanú terelődik, az érintett az ügy teljes kivizsgálásáig nem működhet papként. Az egyházi hatóságnak természetesen egyszerre kell védenie a még el nem ítélt személy jó hírét, és kizárni a fiatalok veszélyeztetését – hasonlóan az állami büntetőeljáráshoz. Az Egyház nemcsak az állami jog által is tiltott magatartásokat rendeli büntetni, hanem ennél jóval szigorúbb mércét alkalmaz: minden, a hatodik parancsolat elleni bűncselekménynek minősül az egyházjog szerint. Természetesen a papság nem áll a világi törvény felett: amennyiben egy cselekményt az állami jog is büntetni rendel, az áldozatok a világi hatóságokhoz fordulhatnak, és az elkövetővel szemben az állam is érvényesíti büntető igényét.

Minden tragikus eset felmérhetetlen szenvedést és kárt okoz, ugyanakkor a tárgyyszerűség megköveteli, hogy a jelenség tényleges mértékét ne túlozzuk el: amerikai kutatások szerint a katolikus

papok például a pedagógusokhoz képest elenyésző arányban követnek el szexuális jellegű visszaéléseket. A volt szocialista országokban pedig az ilyen cselekmények aránya a nyugati országokhoz képest alacsonyabb.

A visszaélések médiabeli megjelenítése inkább egy egyházzellenes hangulatkezelés részének tűnik, Magyarországon gyakran politikai szándékoktól sem mentesen. Ha értő figyelem lépne az elítéltek helyébe, nyilvánvaló lenne, hogy ezek a szándékok célt tévesztenek, amikor a politikai erőterén kívül álló Egyházat támadják. A méltányosság azt követelné, hogy a sajtó, illetve a közbeszéd formálói ne alkalmazzanak kettős mércét (például különböző felekezetek lelkészei között, vagy a papok és más olyan személyek között, akik szintén különleges felelősséget viselnek a gyermekekkel szemben), tartásuk tisztelőben az ártatlanság vélelmét, és a bizalmatlanság légkörének terjesztése helyett adjanak reális képet arról is, hogy az Egyház – szembesülve a visszaélésekkel – egyedülállóan szigorú és hatékony eljárást alakított ki a kiskorúak védelme érdekében.

(MK)

GYERMEKEINKRE MIT HAGYUNK?

A család missziójáról beszéltek Máramaroszigeten

Az erdélyi máramaroszigeti esperesi kerület papjai, plébániai és lelkiségi közösségeinek képviselői találkoztak április 19-én a Borromeo Szent Károly-templomban, hogy egyházmegyéjük tematikus éve kapcsán aktuális kihívásokra figyeljenek, és próbáljanak választ keresni.

Szinováczy György főesperes hangsúlyozta: „A család a társadalom legkisebb és legértékesebb sejtje, amelyet tiszteletben kell tartani. Olyan a világ, amilyenek a családok. Becsületesség, kitartás, hit, következetes munka az, amit a szülőktől, nagyszülőktől kaptunk, de tegyük fel magunknak a kérdést: tovább adjuk-e ezt gyermekeinknek?”

A Szatmári Egyházmegyében a Hit éve mellett a püspökség által már korábban meghirdetett Misszió évét is tartják az idén. Mindkettőre szükség van, hogy egészséges

családról beszélhessünk – állapította meg Szinováczy György. Ahol hiányzik a hit, ott nem lehet szó misszióról, hiszen a misszió segítőkészséget jelent. Csakis a hívő ember tud úgy segíteni, hogy azért semmilyen ellenszolgáltatást nem vár.

Lepedus István családpassztorációs referens előadásában azt vizsgálta: hol van ma a családjainkban a kereszt. Történeteket mesélt az idős kor nehézségeiről, a magányról, a házasság előtti együttélésről, az abortuszról, a válásokról. Hangsúlyozta: a plébániai közösségek és benne az egyének igazi segítséget tudnak nyújtani ezekben az élethelyzetekben szenvedő testvéreiknek.

Az előadás után a mintegy ötven résztvevő kötetlen beszélgetés során osztotta meg egymással gondolatait, tapasztalatait.

(Szatmári Egyházmegye)

MAGYAR MISE A SZLOVÁK TÉVÉBEN

Az *Életünk* lapzártája előtt kaptuk a hírt, hogy történelmi közvetítésre készül a szlovák közszolgálati televízió: pünkösdi vasárnapján Révkomáromból, a Szent András-templomból először sugároz élőben magyar nyelvű római katolikus szentmisét. A szertartást Orosch János püspök, a Nagyszombati Főegyházmegye apostoli kormányzója celebrálja.

A mise liturgikus zenéje méltó (lesz) a nagy ünnephez és az alkalomhoz: a város Concordia Vegyeskara a komáromi születési zeneakadémiai tanár, Beliczay Gyula F-dúr miséjét adja elő Stubendek István karnagy vezényletével.

A kéttornyú Szent András-templom a Felvidék legnagyobb egyházi épületei közé tartozik. A jezsuiták építették mai formájában, majd a bencések temploma lett. Anton Maulbertsch és Lukas Cracker freskóit a földregések, majd a Dunán is átterjedő, szinte az egész várost elpusztító tűzvész emésztették el. A templomot Sci-

tovszky János bíboros hercegprímás, esztergomi érsek 1860-ban szentelte újra. Ugyanebből az időből való a templom történelmi orgonája, mely a mai Felvidék első hárommanuális hangszere.

„A közvetítéssel a magyar kisebbség lelki gondozásához szeretnénk hozzájárulni – méltatta a különleges eseményt a Duna Híradónak Bernadeta Tokárova, a szlovák közmédiavallási műsorainak főszerkesztője. – A szlovákiai magyarság ugyanúgy fizeti a koncessziós díjakat, így nekik is jár az anyanyelvi misék közvetítés.”

Az élő adás jelentősége túlmutat egy ünnepi közvetítésten: a szlovák és a magyar nép közeledését segítheti. A város kiválasztása is szimbolikus: 2013 áprilisában, a hagyományra vált 24. Komáromi Imanapon több ezer hívő imádkozott egy komáromi székhelyű önálló magyar katolikus püspökség megalapításáért.

A fohász pünkösdi vasárnapján is folytatható...

□

IMASZÁNDÉKOK

(Folytatás a 2. oldalról)

Ebben a világban élünk, de nem vagyunk ebből a világból (vö. Jn 14,19; 17,11 és 16). A világ Isten teremtménye, és az ő szeretetét nyilvánítja ki. Jézus Krisztusban és általa az üdvösséget kapjuk Istentől, és képesek vagyunk arra, hogy felismerjük teremtésének fejlődését. Jézus újra megnyitja nekünk az üdvösség kapuit, így tehát félelem nélkül, szeretettel megérthetjük az Egyház és a világ sérüléseit.” (8. tétel)

„Az örömhír hirdetése a világ különféle környezetében – ezeket a világméretűvé válás meg az elvilágiasodás folyamatai jellemzik – több kihívást jelent az Egyháznak; olykor tisztán és egyszerűen vallásüldözés, máskor nagyfokú közömbösség, belevetkezés, korlátozás vagy gyötrés összefüggéseiben. Az Evangélium az életnek és a világnak olyan összképét kínálja,

Floridai levél

MISSZIÓK

Az Egyesült Államokban leghíresebb a San Diegótól San Franciscóig, a Csendes-óceán mentén füzérszerűen összefüggő, a XVIII. század második felében épült huszonegy misszió.

Kiegészíti a sort a „Missziók királya”, a San Luis Rey filiáléja, a kedves, az indiánok által épített és máig általuk gondozott kis Pala-misszió. Kevésbé ismert, bár jó kétszáz évvel korábbi, a texasi Szent Antal-folyó mentén épült öt település. A ferences páterek katonai kísérettel, háttérrel vágtak neki az ismeretlennek. A kettős irányzatú együttes feladata volt az indiánok megtérítése; a spanyol uralom nyugati bástyáinak a kiépítése és az indiánok spanyol alattvalókká nevelése.

A ferencesek a spanyol koronához tartozó Mexikóból érkeztek: Texasba éppúgy, mint Kaliforniába. Óriási kiterjedésű területeket csatoltak a missziókhöz. Termékeny tettek a vidéket, csatornahálózatokat létesítettek. A földek megművelése és az állattartás az indiánok kötelessége volt. Ennek fejében a szerzetesek írni-olvasni tanították őket, és hitoktatásban részesültek. A messze távoli spanyol hon szemszögéből nézve sikeres volt a texasi vállalkozás, míg a valóságban hatalmas problémát jelentett a nomád népek letelepítése és szokásaik, filozófiájuk megváltoztatása...

1794-ben szekularizálták az öt texasi missziót. A ma is álló templomok és épületek a félresikerült hatalmi célok bizonyítékai, hiszen a törekvéseket kerékbe törte az indiánok ragaszkodása ősi szokásaikhoz és hitükhöz.

A kaliforniai missziókat egymástól „egynapi járásra” építették. Korán kellett kelnie a vándornak, hogy úttalan utakon, a barátságatlan terepen, hőségben, rideg időben elérje huszonöt-harminc kilométerre lévő célját.

Az elsőt, a San Diego de Alcalá 1769-ben alapította a „missziók atyja”, a ferences Junipero Serra atya. Eleinte megnehezítette az egymás közötti érintkezést a közös nyelv hiánya. De szerencsére akadt egy bátor indián gyerek, aki odamerészkedett a spanyolok közé, és Junipero atya megbarátkozott vele. A tolmácsává fogadta, és tőle kezdte elsajátítani az őslakosság nyelvét.

A kaliforniai missziók közül kiragadom a „mi Kapisztrán Szent Jánosunk” nevét viselőt, a Serra atya által 1776-ban alapított San Juan Capistránót, ahol a bejárati nagy táblán tudtul adják, hogy ezt a helyet amerikai útján felkereste Mindszenty József hercegprímás urunk is.

A missziót egy, a Csendes-óceántól tíz mérföldre (tizenhat kilométerre) levő kőbánya anyagából építették. Az otromba nagy, nehéz köveket az indiánok nap mint nap a hátukon cipelték oda. A kaliforniai missziók leghatalmasabb templomát kilenc évig építették, ám mindössze hat esztendeig töltötte be hivatását: akkor ugyanis percek alatt tönkretette egy hatalmas földrengés.

A ferencesek és az ott állomásozó katonák szálláshelye, a raktárak, a konyha, iskola, az ápolt veteményeskert és a bőrcserző a bizonyítéka a több mint kétszáz évvel ezelőtti pionír életnek.

Évtizedek múlva ezeket a missziókat is szekularizálták. Az új tulajdonosok egymás között mindent felosztottak. Később ugyan a missziók visszakaptak bizonyos részeket, de addigra megváltozott az indiánok hozzáállása. Egy részük hű maradt hozzájuk, míg mások visszatértek őseik életmódjához. Helyüket a világ minden sarkából érkező hívek, kutatók és turisták foglalják el.

Bitskey Ella, Sarasota

REMÉNYSUGÁR AFGANISZTÁNBAN

Reinhard Erős ugyan már nem ért magyarul – merthogy német földön született, és a szülei kezdetől fogva katonai pályára szánták, így bentlakásos gimnázium után a „cögerei” (katonaiskola) sem nyújtott lehetőséget a szülői házban hallott nyelvismeret ápolására –, de mindenkinek büszkén mondogatja, honnan is származik a családja. Erre már nevének a helyes kiejtése is jó alkalmat kínál.

Mint katonaoorvos a világ számos pontjára eljutott. Korai nyugdíjazását főleg azért kérte, hogy teljes erőnlétét emberbaráti szennvedélyének szentelhesse. Erre Afganisztánt szemelte ki, ahol feleségével és gyermekeivel már több mint egy évtized óta egymás után hozza létre azokat a főleg művelődéssel és fiatalok nevelésével kapcsolatos intézményeket, amelyek közvetve elősegíthetik a megbékélést. Fáradhatatlan erőfeszítéseiért több

német és nemzetközi elismerésben részesült, amit ő maga szinte minden alkalommal egy új terv megvalósításának nyitányaként is értékelt.

Miután tavaly – feleségével együtt – megkapta a legmagasabb bajor állami kitüntetést, régi barátja, a dél-tiroli Leonhard Steger atya segítségével immár Afganisztán határán túl – de még a válsággal sújtott ország hivatalos nyelvét, a pastut beszélő pakisztáni vidéken – iskolát alapított keresztény és iszlám gyerekek oktatására. Steger atya kiváló helyismeretekkel rendelkezik a Pesavárhoz közel eső, pastuk lakta területen, mert még a '80-as évek elején rendje megbízásából az ott élő katolikusok lelkipásztora lett. Kevesen tudják, hogy Pakisztán lakosságának legalább két százaléka katolikus, de helyzetük az egyre erősödő iszlám dominancia alá kerülő országban fokozatosan romlik. A Pa-

kisztánt sújtó 2010-es árvíz-katasztrófa után az elmentétek még jobban elmélyültek. Erős doktor és Steger atya ezért döntött úgy, hogy vegyes iskolát hoznak létre. Ehhez az anyagi alapot az Erős házaspár németországi alapítványai szolgáltatták, míg a hatóságokkal vívott harcban a dél-tiroli pap óriási tekintélye játszotta a főszerepet.

Nemrég megkezdődhetett a tanítás az adományokból létesített és fenntartott iskolában. Egyelőre csak négy osztályban folyik az oktatás, két keresztény és két moszlim tanárral, de az alapítók elköltöztek szándéka, hogy az iskola hamarosan hétszáz tanulóval lesz. Ezzel nemcsak a pakisztáni művelődésügyi törvények előírásainak fog megfelelni, amely elvben minden, hatodik életévét betöltött fiú és leány számára hét év tankötelezettséget ír elő, hanem Steger atya és Reinhard Erős azon elképzelésének is, hogy a fiatalok – ha már az iskolába is együtt járnak – annyira megismerik egymást, hogy nem kerülnek szélsőséges ideológiák, vagy a vallást erőszakos cselekedetek igazolására használó csoportok befolyása alá. Az Erős házaspár Afganisztánban elért sikerei jó példával szolgálnak, és bátorítólag hatnak a pakisztáni kezdeményezésre.

Vincze András

Erős doktor és Steger atya a tanulókkal

A „POGÁNYOK UDVARA” MEXIKÓBA LÁTOGAT

A XVI. Benedek által két évvel ezelőtt útjára indított kezdeményezés, melynek célja a nem hívőkkel folytatott párbeszéd, most először kerül megrendezésre Latin-Amerikában.

A Vatikán szeretné előmozdítani a párbeszédet hívők és nem hívők között a katolikus gyökerről, mégis erősen világi Mexikóban, illetve szeretné leleplezni „a vallási elhajlásokat” – fogalmazott Gianfranco Ravasi bíboros, a Kultúra Pápai Tanácsának elnöke, és egyben a „Pogányok udvara” elnevezésű program nagykövete.

„Elengedhetetlen, hogy kapcsolat legyen az Egyház és a társadalom között” – jelentette ki Ravasi bíboros az AFP-nek adott nyilatkozatában. – A mexikói emberek vallásos érzületét és buzgalmit nem szabad a világi államberendezkedésre való tekintettel veszni hagyni: megengedhetetlen az a törekvés, hogy a vallási megnyilvánulások min-

den formáját kiirtsák a társadalomból, hiszen a vallás is a kultúra részét képezi.”

A bíborost, aki május 6. és 10. között Mexikóban tartózkodott, az AFP arról is kérdezte, milyen üzenetet szeretne átadni

Ravasi bíboros

ennek az országnak, amely tele van magát kereszténynek valló droggerkedőkkel. Gianfranco Ravasi erre azt felelte, hogy aki „erkölcsi és életvitelbeli elköteleződés nélkül” vallásosnak mondja magát, az „istenkáromlás

követ el”. A droggal való kereskedés „erkölcstelen cselekedet, mely természeténél fogva ellentétes a vallással”.

A „Pogányok udvara” kezdeményezés, vagyis a nem hívőkkel való párbeszéd nehézségeivel kapcsolatban a bíboros azt emelte ki, hogy nem könnyű „felvenni a kesztyűt a közönnyel, a terjedő szekularizációval (...), a rosszról és a jóról való fogalomalkotás teljes hiányával, melyek következtében ma már sok emberben fel sem merül, hogy kérdéseket tegyen fel az élet értelmére vonatkozóan”.

Mivel a mai fiatalok már mindennel kapcsolatban az interneten tájékozódnak, a bíboros fontosnak ítéli az Egyház internetes jelenlétét és tevékenységét. Ezért a „Pogányok udvarának” is van már weboldala, ahol a fiatalok feltehetik kérdéseiket egy online platformon és a Facebookon keresztül is.

La Croix/MK

A GYŰLÖLET LÉLEKTANA

Nyugaton élve kapcsolatba kerültem a börtönirodalommal, sőt a gulág foglyainak emlékiratait is sokszor olvastam. Szinte azt mondhatnám, „specialista” lettem ezekben a szomorú témákban.

Mindig nagyon elgondolkoztatott azonban, hogy az ártatlanul szörnyű szenvedéseket átélt emberekben nem maradt harag és gyűlölet. Monte Cristóként egy sem akarta szisztematikusan megbosszulni a rajta esett sérelmeket, s pusztulásba taszítani azok okozóit. Beszámolóik általában tárgyilagosak, indulatmentesek.

Csak példaként említem Kölley Györgyöt, aki cserkész tevékenységéért töltött nyolc évet szovjet munkatáborokban, vagy Gábor Áront, akit a Magyar Vöröskereszt főtitkáráként hurcoltak el '45-ben, mivel a hadifoglyok sorsa iránt merészelt érdeklődni – ezért tizenöt évet töltött a gulágon. Mindkettőjüket személyesen is jól ismertem, utóbbiról elmondhatom – tőle magától hallottam –, hogy még vissza is vágyódott az európai kényelemből az egyszerű muzsikok közé. Évszázados emberek című könyvében egy helyütt szívifájdítóan idézi a szibériai táj rideg szépségét.

Nemrég a képernyőn láttam Kerényi Lajost, a sokat szenvedett piarista papot, aki a rendszerváltás után, kórházi szolgálatba kerülve, a haldokló Olti Vilmos vérbíró irgalmasan feloldozta szörnyű bűnei alól.

A fenti példákkal szemben, mások viszont – jelentéktelen, igazi vagy vélt bántások miatt – képesek évekig haragot tartani, felrúgva gyakran békés családi kapcsolataikat, évtizedes barátságokat. Tűnődöm: milyen karakter az, aki a gyűlölet által képes megmérgezni – elsősorban a saját lelkét?

A fő motívum valószínűleg a sértett hiúság, melynek mélyén kisebbségi komplexus, irigység lappang(hat). Féltékenység – többnyire nem szerelmi, inkább szakmai jellegű: „Én is érek annyit, mint az a másik, mégis ő érvényesül!”

Az ilyen ember háború, forradalom vagy más veszélyes helyzet esetén megbízhatatlan partner. Nem lehet rá számítani, hiszen bármelyik pillanatban cserbenhagyhatja bajtársait. Vak dühe némelykor az ellenség táborába is viheti. Sorolhatnám a példákat – Coriolánustól Ocskay brigadérosig.

Elgondolkozató, hogy a gyűlölet sokszor nem annak a lelkében hatalmasodik el, akit megbántottak, hanem éppen azéban, aki maga követett el bűnt mások ellen. Aki a saját vétkével nem képes szembenézni. Érvényes ez népek esetében is. Nem mi acsarkodunk szomszédaink ellen, hanem ők miellenünk, állandóan rettegve attól, hogy az igazságtalanul elvett területeket egyszer esetleg vissza kell adni.

Természetesen, vannak szép számmal faji, vallási, politikai gyűlölködések is, de ezek külön, hosszú tanulmányt igényelnének. Jó példája ennek a hazánkban folyó, kíméletlen „hidegháború”, no meg a Nyugatról érkező, sok tendenciózus, magyarellenés támadás, melyek a háttérben feltehetően megvesztegetések és hosszú távú tervek állnak.

Keresztény, vagy magukat kereszténynek tartó emberek lelkében nem lenne helye a gyűlöletnek, mert hiába jár el valaki hétről hétre a vasárnapi misére, ha nem képes úrrá lenni gonosz indulatain. „Nem az, aki mondja, Uram, Uram, jut be a mennyek országába, hanem aki az én atyám akaratát cselekszi.” S másutt: „Ne nyugodjék le a nap a te haragoddal!”

Ez nem jelenti azt, hogy mindenkivel jóban kell lennünk – de a gyűlölet már más kategória. Bernard Shaw mondja: „A kereszténység igen szép tanítás lenne. Érdekes, hogy az emberek mégsem akarják követni!”

Saáry Éva

FORDULAT AZ EU-BAN: MÁR MÁSOLJÁK ORBÁNT

Ami 2010-ben még gazdaságirányítási eretnecségnek számított Magyarországtól, mára sok helyütt a válságkezelés bevett eszköze lett. A cseh szociáldemokraták egyenesen az orbáni út követésével kampányolnak – írja a *Heti Válasz* április 17-i számában.

A ciprusi bankbetétek megadóztatásában frissen megnyilvánuló brüsszeli unortodoxia új megvilágításba helyezi a magyar gazdaságirányítás elmúlt három évben alkalmazott rendhagyó eszközeit. Például a bankok, nagyvállalatok különadóval terhelése, a strasbourgri emberi jogi bíróság által is jogszerűnek talált magánnyugdíjpénztár-rendszer államosítása hirtelen régi vágású ortodoxiának tűnik. A sokszor kiszámíthatatlan, de egyenlegjavító és szuverenitást erősítő magyar lépések azért is kelthettek ekkora hullámokat, mert szembementek az Európai Unió – Olli Rehn bejelentésében megtestesülő – politikájával (amely szerint a jövőben

a bankok megmentésében szerepet kell majd vállalniuk a 100 ezer euró feletti betétekkel rendelkezőknek).

Nem érdektelen tehát szemügyre venni, vajon az elmúlt három évben mennyire terjedt el a „magyar minta” Európában. Önáltatás lenne persze moderről beszélni, hiszen legfeljebb a közép-európai országokban hivatkoznak explicit módon a Budapest által taposott ösvényre. A nagyvállalatok fokozottabb tehervállalása, az adóelkerülés korábbinál hatékonyabb nyugati szankcionálása mindenesetre jelzi: a hosszán elnyúló recesszió az egész kontinensen elfogadottá tette a korábban – Magyarország kapcsán – még kritizált lépéseket. □

VERSFESTIVÁL PÁRIZSBAN

A költészet napja alkalmából versfesztivált rendezett a Párizsi Magyar Katolikus Misszió. Az április 14-ei programon korhatár és kategória nélkül bárki nevezhetett, aki kedvet érzett ahhoz, hogy kedvenc versét elszavalja vagy felolvassa a kis magyar közösségnek. Nem volt zsűri, díjakat sem osztottak, ennek a programnak nem anyagi haszna volt, hanem annál jóval több. A hangsúly a szép kiejtésen, a magyar nyelv művelésén, az érzelmi és értelmi gyarapodáson volt – ahogyan ezt Gonthier-Romhányi Anna fogalmazta megnyitójában.

A délután folyamán tizenhét vers hangzott el, köztük egy eddig még kiadatlan, nemrégiben, egy ház bontásakor fellelt, a publikum számára még ismeretlen, így igazi különlegességnek számító szerelmes költemény Petőfi tollából.

A versfesztiválnak – az egyik nemzetközi katolikus újságon keresztül – hire

A résztvevők egy csoportja

ment még a Côte d'Azur-re is, innen hívta fel egy idős hölgy a szervezőt, hogy jókívánságát küldje a párizsi magyaroknak, egyúttal a versszeretők figyelmébe ajánlotta Ábrányi Emil: Mi a haza? című költeményét, amely el is hangzott a versfesztiválon.

A kulturális programot ének, zongora- és oboamuzsika is gazdagította.

Lovasi Andrea

MEGTÉRT A KOMMUNISTA PÁRTELNÖK ASSZONY

Egy spanyol jezsuita szerzetes és író nemrégiben megjelent könyve meglehetősen sokatlan – de más példák miatt már egyáltalán nem szokatlan – eseményről számolt be. Eszerint néhány hónappal halála előtt megtért és meg is gyónt Dolores Ibárruri.

Isadora Dolores Ibárruri 1895-ben született Vizcaijában, apja baszk bányász, anyja kasztíliai származású volt. 1921-ben a spanyol kommunista párt egyik alapítója volt, majd a párt újságjában is sokat publikált.

Az 1931-ben kikiáltott második spanyol köztársaság (1931–1939) és a spanyol polgárháború (1936–1939) idején a proletárdiktatúra bevezetését követelte beszédeiben. Hitet tett az ateizmus mellett, és büszkén hirdette az Egyház iránti gyűlöletét is. Túlfűtött beszédei miatt kapta a La Pasionaria („A Szenvedélyes”) nevet.

A spanyol kommunista párt egykori elnöke könyörtelen pap- és vallásgyűlölőként és „hithű kommunistaként” volt ismert mind hazájában, de a világon is – írta Ibárruriról a globális kitekintésű, spanyol nyelvű keresztény portál, a Religión en Libertad.

Sokan nem tudják, hogy Isadora Dolores szülei mélyen vallásos emberek voltak, ő maga fiatal lányként apácának készült. Húszévesen ment férjhez Julián Ruiz Gabina szakszervezeti aktivistához, ekkor szakított a vallásossággal.

A jezsuita szerzetes és író, Pedro Miguel Lamet nemrég megjelent könyvében – Kék és vörös: a jezsuita szerzetes életrajza, aki a két Spanyolországban dolgozott, és a külváros választotta – most látta elérkezettnek az időt, hogy fellebbentse a fátylat erről a titokról.

A spanyol kommunista párt elnöki posztját 1960 óta betöltő és 1977-ben a Szovjetunióból 38 évi önkéntes száműzetése után hazatérő Ibárruri 1989 végén bekövetkezett halála előtt az utolsó években kéthetente titokban találkozott Llanos atyával, akivel többek között vallásos himnuszokat énekelt.

Lamet azt állítja, hogy paptársa, Llanos atya hagyatékában talált és közölte is egy levelet, amelyben egy tanú megerősítette, hogy La Pasionaria meggyónt, és áldozott is. Egy másik levélben maga Ibárruri írja neki: „lehet, hogy hátralevő idős életünkben a szerető Istent dicsérjük énekekkel és egyes cselekedetekkel, örök feladatunk próbájaként”.

A könyv beharangozója talán véletlenül esett majdnem egybe a Katolikus Egyház elleni új kampány kezdetével. Ugyanis április 10-én a perui székhelyű spanyol katolikus hírügynökség (ACI) megtudta, hogy a spanyol ifjú szocialisták (JSE) hamis adatokat terjesztenek a spanyol katolikus egyház finanszírozásáról. □

A KITELEPÍTETTEKRE EMLÉKEZTEK ZSITVABESENYŐN

Húsvét harmadik vasárnapján, április 14-én megemlékezést tartottunk Zsitvabesenyőn a kitelepítések emléknapja alkalmából.

Községünkben 24 családot, összesen 115 személyt telepítettek át Magyarországra, többségüket Tolna megyébe. E szomorú esemény 65. évfordulója alkalmából, Pintér Zoltán plébános szervezésében a megemlékezésre meghívtuk a kitelepített családok még élő tagjait, illetve azok hozzátartozóit.

Az ünnepi szentmise főcelebránsa Magyar Károly párkányi esperes volt, aki egyben megáldotta az évfordulóra készült emlékművet a templomkertben, melyet templomatyánk, Gubó Ferenc és családja állíttatott a kitelepített családok emlékére. Az emlékművet Smidt Róbert fafaragóművész készítette. Az ünnepi szentmise szónoka Farkas Zsolt garamkövesdi plébános volt. Mindkét lelkipásztor Zsitvabesenyőről származik.

Az újonnan megáldott emlékmű előtt Grosch István ny. tanár mondott ünnepi beszédet, aki mint pedagógus több nemzeteket tanított a községben. Ő maga is deportált volt Csehországban.

Az emlékmű

Az új emlékmű előtt Timoránsky Gábor polgármester és az egyházközség templomatyja helyezte el a megemlékezés koszorúját.

Az ünnepség a Himnusz eléneklésével zárult, majd végezetül kitelepített honfitársaink emlékére szóltak a harangok.

Farkas Gábor zsitvabesenyői lakos

GABRIELLA NŐVÉR...

Erdélyi vértanúra emlékeztek

Április folyamán Marosvásárhelyen rendeztünk egy nemzetközi konferenciát, és ott szereztünk tudomást arról, hogy Böjte Csaba ferences szerzetes szentmisék keretében megemlékezik az ötven évvel ezelőtt a Securitate börtönében vértanúhalált halt Gabriella orsolyita nővéréről.

A szentmiséket a csiksomlyói kegytemplomban, Gabriella nővér szülőfalujában: Csíkmadarason, a marosvásárhelyi minorita templomban és a kolozsvári ferences templomban tartották. Mi április 12-én Marosvásárhelyen, a Páduai Szent Antal tiszteletére felszentelt minorita templomba mentünk el. Hétköznap ellenére a templom teljesen megtelt, és aki részt vett a misén, a Hit évében lelkiekben feltöltődve távozott. Csaba testvér arról beszélt, hogy Gabriella nővérhez hasonlóan nekünk is bízunk kell Istenben.

Gabriella nővér – polgári nevén Hajdú Erzsébet – 1915-ben született a Hargita megyei Csíkmadarason. Érettségi után Nagyváradon lépett be a Szent Orsolya-rendbe. A Merici Szent Angéla által a XVI. században alapított szerzetesközösség a fiatal lányok nevelését, tanítását tekintette feladatának, hogy ők hithű, művelt anyákká váljanak. Rendi kiképzésben Magyarországon, majd Franciaországban részesült, ekkor kapta a Gabriella nevet. Földrajz és történelem szakos tanárnak tanult Kolozsváron és

Budapesten, majd tanári képezésének megszerzése után Nagyváradon tanított a szerzetesrendek II. világháború utáni feloszlásáig. Ekkor visszaköltözött Marosvásárhelyre, a szüleihez. Itt foglalkozott – jobbára titokban és konspirációs módszerekkel – gyermekek tanításával, hitoktatásával, valamint szegénygondozással. A minorita templomban pedig ő látta el a sekrestyési teendőket. A Securitate 1960-ban az oltár előtt, imádkozás közben tartóztatta le. Bűne az volt, hogy tiltott vallási könyveket kölcsönözött. Ezért Nagyváradon bebörtönözték, és 1963. április 20-án a börtönben vértanúhalált halt.

Az erdélyi megemlékezéseken részt vett Mária nővér, Gabriella nővér egyik volt diákja, aki hajdani tanára és nevelője életszentségéről tett tanúságot. Csaba testvér a szentmise végén egy fohással búcsúzott a hívektől: „Gabriella nővér, aki a gyermekek, a fiatalok neveléséért, oktatásáért áldoztat életedet, könyörögj értünk!”

Szabó Antal
nyugalmozott ENSZ-tanácsos

A Bajor–Magyar Fórum tavaszi találkozásán bemutatták a München közelében élő Petényi Katalin és Kabay Barna által az utolsó bajor király, III. Lajos fiáról, Albrecht hercegről készített dokumentumfilmet. Albrecht jól beszélt magyarul is, mert a második világháború előtt jó ideig sárvári birtokán élt. A filmbemutatón – mint képünkön is látható – jelen volt Albrecht leánya és fia, valamint a Bajor–Magyar Fórum elnöke és Magyarország müncheni főkonzulja is. (Fotó: Engel)

HÍREK – ESEMÉNYEK

Kúriai reform készül?

A Vatikáni Államtitkárság április 13-án közleményt bocsátott ki, amelyben híriül adja: Ferenc pápa a konklávét megelőző általános kongregációk során felmerült javaslatokat figyelembe véve létrehozott egy bíborosokból álló csoportot annak érdekében, hogy tanácsal lássák el őt, és hogy tanulmányozzák a Római Kúriára vonatkozó *Pastor bonus* apostoli konstitúció felülvizsgálatát. Az első ülés október 1–3. között tartják. A Szentatya azonban már mostantól kapcsolatban van az említett bíborosokkal – zárul a Vatikáni Államtitkárság közleménye.

A pápa Oroszországba látogat?

Nem lehetetlen, hogy Ferenc, az első argentin pápa Oroszországba látogat – írta a közelmúltban a spanyol keresztény *Religión en Libertad* című lap. Még a Szovjetunió létezése idején felmerült II. János Pál látogatása is, de hiába egyezett volna bele a pártvezetés, az Ortodox Egyház akkor határozott nemet mondott. Am I. Kirill pátriárka, elődjével ellentétben, inkább hajlik a párbeszédre. Egy friss közvélemény-kutatás szerint még az Orosz Ortodox Egyház híveinek közel kétharmada is szívesen üdvözlőné Moszkvában a márciusban megválasztott Ferenc pápát.

Elmaradt prémium

Ferenc pápa elrendelte, hogy egyes jótékonyági és karitatív szervezeteknek juttassanak adományt a pápa rendelkezésére álló pénzalapból annak jeleként, hogy az Egyház nagy figyelmet fordít a nehéz helyzetben élő emberekre – mondta el sajtótájékoztatóján Federico Lombardi. A nehéz gazdasági körülmények miatt a vatikáni munkatársak nem kapják meg azt a jutalmat, amelyet szokásosan az új pápa megválasztása után szoktak nekik kifizetni.

Ifjúsági katekizmus

Az eredendően német nyelven kiadott, ám rövidesen tizenhét nyelvre lefordított ifjúsági katekizmus címe az angol elnevezés (*The Youth Catechism of the Catholic Church*) rövidített címváltozatával került a könyvvilág bestsellerlistájának élére, amely most hiteles fordításban, a

Kairosz Kiadó gondozásában a magyar olvasók kezébe is eljuthat, Erdő Péter bíboros ajánlásával. XVI. Benedek pápa meleg szavú előszóval látta el a kötetet, amelyben így ír: „Kedves fiatal barátaim! (...) Egy bűnügyi regény érdekfeszítő, mert beavat minket más emberek sorsába, amely a miénk is lehetne. Ez a könyv azért érdekfeszítő, mert a saját sorsunkról szól, és ezért mindegyikünket igen mélyrehatóan érint.” A kérdés-felelet formában oktató katekizmus nem hagyja figyelmen kívül a mai étellel kapcsolatos eszközök – internet, facebook stb. – fontosságát sem.

A Pápai Magyar Intézet papjai San Giovanni Rotondóban

Április végén a Pápai Magyar Intézet papjai Tóth Tamás rektor vezetésével felkeresték Szent Pio kapucinus szerzetes sírját a dél-olaszországi San Giovanni Rotondóban. Meglátogatták Pio atya egykori szerzetesi celláját, miséztek a templomban, és végül felkeresték a nemrég épült új bazilikát is, ahol a szent sírja található. A bazilikának van magyar vonatkozása is, hiszen a Marko Rupnik szlovén jezsuita művész által készített mozaikok egyike a *Szent Pio atya bilokációja Mindszenty bíborosnál* címet kapta, a mártír sorsú főpap és Pio atya közötti rendkívüli börtönbeli találkozást örökíti meg, amelyről a kapucinus atya szentéavatási aktáit tartalmazó, úgynevezett *positi*óban olvashatunk.

Szent Jobb-ünnepség Érsekújváron

A magyar nemesi családok Nobilitas Carpathiae felvidéki civil szervezete április 27-én hagyományteremtő szándékkal első ízben tartott Érsekújváron ökümenikus Szent Jobb-ünnepséget és megemlékező szentmisét. A megemlékezésre abból az alkalomból került sor, hogy 1939. április 30-án az Aranyvonat Serédi Jusztinián esztergomi érsek, hercegprímás kíséretében elhozta Érsekújvárra Szent István király ereklyéjét. A mostani ünnepség körmenettel kezdődött a főtéren, majd a résztvevők a templomba vonultak, ahol állva fogadták a Szent Korona másolatának bevonulását. Az ünnepélyes szentmisét a református lelkész ige-hirdetése követte. □

MÜNCHEN ÉS A SÖR

Egykori történelemtanárom – a címet látva – rosszalóan mondaná: Nyitott kapukat akarsz döngetni? Valóban, a bajor főváros világhíre nagyrészt ennek az itálnak köszönhető. De hogy nem kizárólag szomjúságot oltottak vele, az nem közismert.

1823 januárja a XIX. század egyik leghidegebb hónapja volt. A rendkívüli és tartósan hideg időben szinte minden befagyott, még a tüzoltáshoz vizet tároló medencék is. Így történhetett, hogy az 1818-ban épült Operaházban, a színpad mögött támadt tüzet nem tudták elfojtani, hiszen az úgynevezett Sprinkler berendezés, amely tűz esetén vizet permetez, szintén befagyott. Mint a város krónikájában olvasható: rövid idő alatt elhatalmasodott a tűz, az emeleti ablakokból lángok csaptak ki, és bevilágították a környéket. Az akkori bajor király – akinek nevét itteni szokásnak megfelelően így írták: Max I. – később panaszkodta, hogy a város lakói meg sem kíséreltek részt venni az oltási munkában. Persze, mivel is tehetők volna?

A müncheni Opera építése nem volt népszerű a lakosság körében, mert már az első építésekor egy ferences kolostort kellett lebontani, Montgelas gróf parancsára. A müncheniek felsőbb hatalmak büntetését látták az egymást követő tűzesetekben.

Az 1823-as tűz az Operának több mint felét tette tönkre egyetlen éjszaka alatt. A szomszédos Rezidencia épületében a király, a trónörökös és Leo von Klenze építész kísérte figyelemmel a tűz pusztítását. Felismerték, hogy víz nélkül még kísérletet sem lehet tenni a lángok megfékezésére. Tőlük származhat a gondolat, hogy lefoglalva a közeli, állami tulajdonban lévő sörfőző, a Hofbräuhaus hatalmas sörkészletét, bevetik a tűz oltásánál. Hogy ez meg is történt – szabad akaratból-e, vagy parancsra, ne kérdezzük –, azt a sörfőzők egyesületének jelentése is igazolja. Igaz, hogy azzal a megjegyzéssel: „nem sokat használt”.

A sör a későbbiek folyamán is szerepet kapott az Operaház felépítésénél. 1823 márciusától minden liter sör árából egy pfennig hozzájárulás került befizetésre – a müncheni Opera felépítéséhez címmel. Nagy segítséget jelentett ez. Leo von Klenze 1825 januárjában a régi pompájában álló épület adhatta át a közönségnek – immáron másodszer. Többek között a sört fogyasztóknak, és így a sörnek köszönhetően. A történet azt is igazolja: a sör jobban oltja a szomjúságot, mint a tüzet.

S kérdés eldöntése azonban még mindig hátravan: A sör története szövi át München város történetét, vagy a sör történetét a bajor fővárosé?

Közreadta: Ramsay Győző

A HIT HŐS TANÚI (8.)

Frano Dusaj ferences szerzetes

Hívei attól féltek, hogy az atya bármelyik pillanatban meghalhat. Frano Dusaj ferences szerzetes papot éppen rákos betegsége miatt operálták, amikor elhatározta, hogy egy lelkipásztori központot fog építeni Montenegróban, ahonnan a lakosság közel kétharmada emigrált a jobb élet reményében. A központ megvalósult – és sokaknak segített, hogy otthon maradjanak.

A rákkal való közdellem idején határozta el Frano atya, hogy ha annyit javul az állapota, hogy újra munkaképes lesz, akkor a legelesettebbek között fog dolgozni. „Megígértem Jézusnak, hogy ha engedi, hogy dolgozzam, még keményebben fogok dolgozni érte. Amikor még ágyban fekvő beteg voltam, elhatároztam, hogy segíteni fogom a szegények között a legszegényebbeket.”

Frano atyára hirtelen tört rá a betegség. Két hónap alatt több mint tizennyolc kilót fogyott. Szent József napján, hazafelé autózva egy távoli egyházközségből, tompa fájdalmat és nagy gyengeséget érzett. Alig tudott kiszállni az autóból, émelygés vett rajta erőt, hányni kezdett, majd összeesett. Amikor magához tért, még jó időbe telt, mire sikerült feltápáskodnia, újra autóra ülnie, nem is emlékszik rá, hogyan sikerült hazáig vezetnie.

Rendtársai aggódtak érte: napi munkájának végzése egyre jobban kimerítette, gyakori erős fejfájások kínozták, melyek később mindennaposokká, és egyre gyötrelmesebbé váltak. „Mintha valaki bombát dobott volna rám vagy késsel szurkált volna, mintha valaki a húst tép-te-vágta volna a testemben valami piszkavassal.” A vizsgálatok agydaganatot állapítottak meg. Az orvosok műtétet javasoltak, aggódva láttak munkához, de a műtét végül kitűnően sikerült.

Frano atya később leírta: több mint negyven orvos látogatta meg őt, mind világhírű, tekintélyes orvosok, akik megdöbbenet tapasztalták gyors gyógyulását. „Csodaszámba mentem.” Betegsége fordulópontot jelentett Frano atya életében. „Egyre erősebb lettem fizikailag és lelkileg, ezért nem mondhatom, hogy kálváriát jártam volna meg, még ha sokan ezt gondolták is akkor...”

Amikor a műtét miatt egy ideig nem volt szabad vizet inni, hatalmas tavakról álmódott, és az jutott eszébe, hogy egy hatalmas mozgó víztartályt fog szerezni, hogy ivóvízhez juttassa azokat, akik ennek szűkében voltak. Sokan nevettek rajta emiatt, mondván, hogy ez a civil hatóságok dolga. Ő azonban erős-ködött, hogy a ferenceseknek kötelessége az éhezőknek ételt és a szomjazóknak vizet adni. Érvei végül is meggyőzték a kételkedőket, és miután elhagyta a kórházat, elvitték őt, hogy áldja meg azt a tengerautót, aminek tartálya kétezzer-ötszáz gallon vizet volt képes hordozni.

Nem egykönnyen sikerült engedélyt kapnia később a tervezett lelkipásztori központ építésére sem egyházi előjáróitól. Ahogy az operáció esélyeivel, úgy ezzel a tervével kapcsolatban is sokan szkeptikusak voltak. „Agydaganata van... Meg fog halni...” – mondogatták sokan. „Ha belekezd az építkezésbe, az bármikor elakadhat...” Frano atya nem a bántó szándékot, inkább a jogos, józan aggodalmat hallotta ki ezekből a hangokból. „Azt gondoltam, és ma is azt mondom, igazuk volt. Hiszen tényleg meghalhattam volna, az orvosok sem adtak sok esélyt nekem a műtét előtt. Valóban nem felelősségteljes magatartás elkezdni egy építkezést, amikor annyire bizonytalan a kimenetele... Csakhogy a

Szentírás azt mondja, hogy amit Isten elrejtett a tudósok és okosok elől, azt kinyitkozattatta a kis gyerekeknek.”

A kezdeti ellenállás dacára, amikor az új érsek meglátogatta a barátot, megadta neki az engedélyt az építkezésre. Végül a rend vezetői is beleegyeztek. Zef Gashi,

Bar érseke így emlékezett a történetekre: „A terv, amelyet elém tártak, kissé riasztónak tűnt, hiszen nem volt anyagi fedezetünk egy ilyen építkezésre... De neki sikerült jötevéket, adakozókat szereznie, és Istennek hála, a terv megvalósult.”

A világ minden tájáról érkeztek adományok, beleértve Szerbiát is. Egy ortodox keresztény például egy templomajtot

adományozott, annak ellenére, hogy azon a vidéken a katolikusok és ortodoxok között évszázadok óta nagy volt a feszültség. Az Aid to the Church in Need (a szükségét szenvedő egyházakat segítő szervezet) jötevéi szintén nagylelkűen adakoztak a tervre.

A lelkipásztori központban egy harmincfős lelkipályakorlatos ház, papok és nővérek számára kialakított lakrészek mellett előadóterem és gyógyászati részleg is helyet kapott. Valamint egy katolikus iskola. A podgoricai járáshoz tartozó, többnyire albánok lakta Malesija település keresztényei számára a központ még egy érvet adott, hogy maradjanak a születési helyükön. Kolj Camaj, egy helybeli lakos mondta: „A lelkipásztori központ felépülése valóban történelmi jelentőségű esemény ennek a népnek a számára”. Azt mondta: valóságos alternatívát nyújt a fiataloknak, akik otthon maradhattak. Olyan lehetőséget nyújt számukra – gyerekeknek, fiataloknak és felnőtteknek egyaránt –, amilyenre még nem volt példa. Segíti őket, hogy otthon legyenek otthon, hogy megmaradjanak a szülőföldjükön, és a saját értékrendjük, életfilozófiájuk szerint élhessenek, amit a katolikus vallás jelent számukra.

Frano atya elhárítja magától a dicséretet. Azt mondja: „Lehet, hogy most úgy néznek rám, mint egy hősré, de én nem vagyok hősi. Én csak mindig hittem, és most is hiszem, hogy ez Isten műve, és hiszem, hogy Isten él és hogy országát fel akarja építeni. Ez nem a mi országunk, nem az én országom, nem az én dicsőségem. Engem akármelyik pillanatban elszólíthat az Isten, de az ő országa, melyet együtt építünk gyarló erőinkkel és az ő végtelen kegyelmével – az megmarad. Nélkülem is.”

Fordította: Miklósházy Attila SJ püspök

SZTRIPTÍZKLUB A KOLOSTORNÁL?

Borromeo Szent Károly Misszionárius Nővérei chicagói kolostora és idősotthona tőzsomszedságában sztriptízkлуб épült, melynek megnyitását eredetileg 2012 nagyhetére tervezték. A nővérek imával, a helyi lakosok tiltakozó akciókkal akadályozzák – eddig sikerrel – a hárommillió dolláros szórakoztatóközpont megnyitását.

A nővérek és a helyi családok körében egyaránt hatalmas felháborodást váltott ki a klub létesítésének terve, amit a törvényben előírt semleges zónán belül terveztek megnyitni. A törvény szerint istentiszteleti hely háromszáz méteres körzetében nem működhet ilyen szórakozóhely.

A nővérek április végén sajtókonferencián számoltak be küzdelmükről. A helyi lakosság tiltakozó akciója keretében ötszázán – köztük sok fiatal – tartottak imavirasztást, és háromezren írták alá a klub elleni petíciót – írja a CAN. □

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyar nyelvű szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még az MKPK honlapján is: <http://www.katolikus.hu/miserend>

ANGLIA:

London: Csicsó János főlelkész, Hungarian R.C. Chaplaincy, 62 Little Ealing Lane, GB London, W5 4EA, Tel./Fax: 0044-20/8566-0271. E-mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com
Misézó helyek: London, South Croydon, Bristol, Luton, Cambridge; www.magykatokolikusok.co.uk
Észak-Anglia:
 Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyhért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37. Misézó helyek: Birmingham, Rochdale, Wolverhampton, Nottingham. Manchestern minden szombaton este 7-kor St. Augustin Roman Catholic Church (Az egyetem mellett).

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc esperes, főlelkész, Wiener Ungarische Kath. Gemeinde, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, tel.: 0043-1/526 49 72; fax: 0043-1/526 49 72 25. Misézó helyek: Bécs-újhegy, Domplatz 1 (Szent Katalin-kápolna) 17.00-kor; Bécs, vasárnaponként 11.00-kor, Deutscherdenschirche, Singerstr. 7. E-mail: bmke@katolikus.at, <http://www.katolikus.at>

Pázmáneum: Varga János rektor, A-1090 Wien, Boltzmanngasse 14, tel.: 0043-1/3191403-18, e-mail: collegiumpazmaneum@gmail.com, előest-i szentmise: szombatonként 17.00-kor, <http://www.pazmaneum.katolikus.hu>

Burgenland/Alsóór: P. Keresztfalvi Péter OSB, Kath. Pfarramt, A-7501 Unterwart 226, tel.: 0043-3352/34108. E-mail: kersztfalvi@freemail.hu
 Misézó helyek: Alsóór, vasárnaponként 9.15-kor, Felsőór, vasárnaponként 10.30-kor.

Eisenstadt/Kismarton: Szentmise minden hó 3. vasárnapján 11.00-kor, Franziskaner Kirche, Haydnstraße 31, A-7000 Eisenstadt.

Graz: Msgr. Molnár Ottó, tel.: 0043-316/68 21 2421; és Holló István, tel.: 0043-676/8742 6711, e-mail: istvanhollo33@yahoo.de; szentmise a hónap első vasárnapján 10.30 órakor, a második vasárnap előtti szombaton 18.00 órakor, a többi vasárnapokon 17.00 órakor Kalvarienberg-Kirche, Kalvarienbergstr. 155., A-8020 Graz.

Innsbruck: Szentmise minden hónap 2. vasárnapján, Richard Wagner Str. 3. A-6020 Innsbruck.

Linz: Ft. Szabó Ernő, Ungarnseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Herrenstr. 2. A-4600 Wels, tel.: 0043-732/34175, e-mail: emest.szabo@dioezese-linz.at; Misézó helyek: Linz, Wels.

Klagenfurt: Ft. Tatar Zoltán János, A-9854 Malta 74, tel.: 0043-4733/232 v. 0043-6768 7727 444, e-mail: tzoltanjanos@gmail.com; Szentmise minden hónap utolsó vasárnapján 15.00-kor a Kapuziner Kirchében, Waagasse 15, A-9020 Klagenfurt.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombaton 17.00-kor az Orsolyita-templomban, Aigner Str. 135. A-5061 Salzburg Érdeklődni: Bohuny István, tel.: 0043-699/81721232.

BELGIUM

Brüsszel: P. Havas István Sch.P., Mission Catholique Hongroise, Magyar Ház, szentmise minden vasárnap 10.30 és 18.00 órakor. Rue de l'Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles. Tel.: 0032-2/64 96 188, mobil: 0032-487/614 063, e-mail: ihavas@citromail.hu

Liege/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumonier Hongrois, Rue des Anglais 33., B-4000 Liège, tel.: 0032-4/22 33 910; fax: 0032-4/22116 09.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Ft. Kovács József, szentmise minden vasárnap 11-kor, augusztust kivéve. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 Paris, tel.: 0033-1/42 086170, fax: 0033-1/42 067155, e-mail: missioncatholique@orange.fr; www.magymisszio.info

Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, mise minden 1. vasárnap: Chapelle Mére Thérèse, Rue Luizet, 69130 Ecully. Maison Louise Thérèse, 10 av. Edouard Payen, F-69130 Ecully, tel.: 0033-4/72 860841.

LENGYELORSZÁG

Varsó: minden hónap második vasárnapján 15.00-kor, Az Úr Mennybemenetele-templom (Kościół Wniebowstąpienia Pańskiego), Ursynów, al. Komisji Edukacji Narodowej 101. Metróval a Stokłosy állomáig kell jönni, majd Varsó központja felé sétálni kb. 350 m-t.

NÉMETORSZÁG

Augsburgi Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Neuburg a. D., Kempten. Érdeklődni: Ft. Tompa József, Ungarische Kath. Mission, Zirbelstr. 23, D-86154 Augsburg, tel.: 0049-821/21 93 93 30 vagy 0049-821/21 93 93 24, vagy mobil: 0049-152/23 16 27 53. E-mail: augsburgimisszio@web.de; www.augsburgimisszio.de

Bamberg-Eichstätt-Regensburgi Egyházmegye nürnbergi székhellyel: Misézó helyek: Bamberg, Coburg, Ingolstadt, Landshut, Nürnberg, Regensburg.

Esseni Egyházmegye:

Misézó helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Franziskaner Str. 69a, D-45139

Essen. Tel.: 0049-201/28 47 40 vagy Kölnben: tel./fax: 0049-221/33 778 517.

Freiburgi érsekség:

Ft. Lovász Reinholdt plankstadti kooperator, cím: Schwetzinger-Str. 32, D-68723 Plankstadt, havonta magyar szentmisét tart Mannheimben.

Berlini és Hamburgi Főegyházmegye, Hildesheimi és Osnabrücki Egyházmegye:

Misézó helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd.: Hamburgban: Ft. Rasztovecz Pál, Ungarische Katholische Mission, Bürgerweide 35, D-20535 Hamburg, tel.: 0049-40/25 077 83.

Kölni Főegyházmegye és Aachen:

Misézó helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen: Érdeklődni: Ft. Lukács József, Kath. Ungarnseelsorge Köln, Am Rinkenpfül 10, D-50676 Köln. E-mail: ungarnzentrum@netcologne.de; tel./fax: 0049-221/33 778 517; <http://www.ungarnzentrum.de>

Limburg-Fulda-Mainzi Egyházmegye frankfurti székhellyel:

Misézó helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. Tel.: 0049-69/24 79 50 21, 069/24795022, fax: 0049-69/97 78 26 84; www.magyar-katolikusok-frankfurt.de, pal.takacs@magyar-katolikusok-frankfurt.de

München-Freisingi Főegyházmegye:

Misézó helyek: München, Rosenheim, Erding, Ladshut. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Egyházközösség – Ungarische Katholische Gemeinde, Oberföhringer Str. 40, D-81925 München. Tel.: 0049-89/982637, fax: 0049-89/985419. E-mail: info@ungarische-mission.de; www.ungarische-mission.de Nyugdíjas kisegítő: Ft. Buchmüller István ny. plébános.

Münster-Paderborn-Osnabrücki Egyházmegyék:

Misézó helyek: Hagen, Menden, Osnabrück, Bielefeld, Marl, Münster, Dortmund, NeukirchenVluyn. Érdeklődni: Ft. Bagossy István, Kath. Ung. Mission, Middelberg 24, D-48157 Münster-Handorf. Tel.: 0049-251/32 65 01; fax: 0049-251/144 29 31. E-mail: ungarische-mission@bistum-muenster.de

Passaui Egyházmegye:

Érd.: Ft. Szabó Árpád, Götzendorferstr. 5, D-94121 Salzwitz. Tel.: 0049-8505/1229.

Rottenburg-Stuttgarti Egyházmegye:

Érdeklődni: Dr. Tempfli Imre, Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffle Str. 30, D-70186 Stuttgart, tel.: 0049-711/236 91 90, fax: 0049-711/236 73 93, e-mail: mission@stuttgarter-katolikusok.de <http://www.stuttgarter-katolikusok.de>, és Ft. Pili György, Walfischgasse 17, 89073 Ulm, tel.: 0049-731/388 561 15, e-mail: gyorgypriest@yahoo.com

Misézó helyek: Stuttgart, Ulm, Balingen-Fronnmern, Biberach, Böblingen, Friedrichshafen, Eisligen, Heidenheim, Heilbronn-Horkheim, Ludwigsburg, Munderkingen, Reutlingen, Schwäbisch-Gmünd, Weingarten.

Würzburgi Egyházmegye:

Misézó hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Koncsik Endre, Domerschulstr. 2, D-97070 Würzburg. Tel.: 0049-931/38 62 43, fax: 38 64 05.

NORVÉGIA

Információ a magyar nyelvű lelkipásztori szolgálatról: www.nufo.no/makao

OLASZORSZÁG

Róma: Msgr. Dr. Németh László főlelkész, a római Szent István Ház igazgatója, Casa di Santo Stefano, Via del Casaleto, 481, I-00151 Roma, tel. és fax: 0039/06 6530 796, mobil: 0039/348 79 52 165, e-mail: italiamissiohu@gmail.com. Misézó helyek: Róma – minden hó utolsó vasárnapján 11-kor, S. Maria dell'Orazione (Via Giulia, kivéve júl., aug., dec.) és a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyszonya-kápolnijában minden kedden 8.00-kor. Milánó – minden hó első vasárnapján 16.00-kor, Szalézi oratorium (Via Copernico 9, kivéve jan., júl., aug., szept.).

Magyar misék helye: Bologna, Catania, Loreto, Padova, Palermo, Parma, Torino.

Firenze: Mons. Kovács Gergely, Via del Casaleto, 481; I-00151 Roma, tel.: 0039-06 653 6573, fax: 0039-06 6988 7368, e-mail: gkovacs@tin.it

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Röm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, tel.: 0041-44/36 23 303, e-mail: f.vizauer@gmx.ch; Misézó helyek: Zürich, Winterthur, St. Gallen, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld.

Fribourg: Érdeklődni: Petrovay Zsolt, e-mail: zs.petrovay@bluewin.ch

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján 10.30-kor. Tel.: 00 41-22/7910458.

Lausanne: Szentmise minden hó 1. és 3. szombat 18.00-kor. Chapelle Servan, ch. Eugène-Grasset 12, Lausanne.

Bern: Ft. Pál István Röm. Kath. Ungarnmission, Pf. 102, CH-3073 Gümligen. E-mail: info@katolikus.ch; www.ungarnmission.ch

Basel: Ft. Pál István, Röm. Kath. Ungarnmission, Binninger Str. 45, CH-4123 Allschwil; tel.: 0041/765185440. Szentmise: minden vasárnap 8.50-kor. www.ungarnmission.ch; a Sacré Couer-templomban, Feierabendstr. 68. □

HOGYAN HAZUDNAK AZ ABORTUSZRÓL?

A spanyol nyelven megjelenő keresztény portál, a Religión en Libertad hosszú cikket szentelt a június 23-án tartandó, uruguayi abortuszellenes népszavazás kampányának. A legkevesébé katolikus dél-amerikai országban az Egyház az urnákhoz hívja szavazóit kora nyáron, mert szeretné visszavonni a tavaly decemberben bevezetett abortuszt.

Nem lényegtelen tény, hogy Tabaré Vázquez, az előző uruguayi elnök (2005–2010) is kész támogatni a Katolikus Egyház kampányát, sőt, alá is írta az ívet, pedig a szocialista párt tagja. A volt elnök nem pártállását, hanem orvosi foglalkozását tartotta előbbre valónak ebben a kérdésben. Ezt már 2008-ban nyilvánvalóvá tette, mert élt elnöki vétőjával, amikor az abortuszpártiak először próbálkoztak a törvény bevezetésével hazájában. Vázquez akkor is hangsúlyozta, hogy etikátlan elv előidézni spontán abortuszt, hogy el lehessen kerülni a művi vetélést, mert ez legáltalában akkorra ellentmondás, mint a halált előidézve küzdeni a halálbüntetés ellen.

Orvos kollégája, Omar Franca-Tarrago is bizonyította 2004-es adatokkal,

HIRDETÉSEK

Budapestre látogatóknak az Operaház közelében lakás kiadó. T.: 0049-(0)2223/35 88, e-mail: fewo.budapest@gmx.de

Eladó Kolozsváron belvárosi, felújítandó családi házrész: 300 m²-es lakfelület, 230 m²-es kerttel. T.: 0049/(0)821-55 06 53 v. 0040-(0)74 025 05 11.

Megjelent Szabó-Duboc Judith (ex-dr. Gleviczkyne) Afrikai csendélet című könyve – családnak élete Afrikában 1963 és 1985 között. (1956-os menekült vagyok, a löweni katolikus egyetem régi diákja. Édesapám, dr. Szabó Zoltán, a löweni Mindszenti Magyar Diákkollégium gondnoka volt több éven át.) Ára: 12 EUR postaköltséggel. Megrendelhető: dubocj60@orange.fr

Szlovákiában élő, középkorú magyar asszony, közép-fokú némettudással, háztartásvezetést vállal kisgyermekes családnál vagy idős házaspárnál. T.: 00421-908 481 020.

Egertől 5 km-re, gyönyörű panorámás környezetben, modern lakóparkban, 500 m²-es telken kétszintes, teraszos családi ház nagy kerttel, gyümölcsfákkal eladó. T.: 0036-36/421 724 v. 0036-70/216 89 62 (este).

59 éves fiatalos, szőke, független hölgy, őszinte szándékkal Svájcban élő vidám, korrekt férfi barátságát keresi. Beszélék németül. T.: 0036-70/866 37 06.

Balatontól 8 km-re 420 négyzetögl telken, kedvezményes áron, nagy ház eladó. T.: 0036-30/92 17 394, v. e-mail: stefan-50@gmx.de

Magyar, középkorú nő házvezetést, ápolást vállal gyakorlattal. T.: 0036/20-467 0056.

Zürich egyik agglomerációs kisvárosában, jólmenő házi orvosi rendelőmet átadnám, illetve eladnám 2014. január 1-től. Feltételek: Svájcban elismert szakorvosi diploma, német nyelvtudás. T.: 0041-44/364 62 80 (este).

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések betűnként:	0,10 EUR
„Jelige” – postaköltség	5,00 EUR
Üzleti, nyereséges hirdetés betűnként	0,20 EUR
Nagybetűs sorok betűnként	0,40 EUR
Egyszerű, 1 „pontos” keret	10,00 EUR
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.	
Külön kívánságokat esetenként árazunk.	

Egymás utáni háromszori hirdetésnél 10 %, hatszori hirdetésnél 20 %, illetve egész évi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia külföldi magyar lelkipásztori szolgálatért felelős püspököknek irodája: MKPK, Külföldi Magyar Lelekipásztori Szolgálat, Dr. Cserháti Ferenc püspök, H-1053 Budapest, Papnövelde utca 5–7., tel./fax: 0036-1/266-4515, e-mail: cserhati@katolikus.hu □

hogy (náluk is) miért álságos az abortuszpártiak érvelése. A szülőképes korú (10–44 éves) nők Uruguayban sem a tiltott abortuszba haltak bele, hanem öngyilkosok lettek (42), az AIDS végzett velük (29), megölték őket (23), nőgyógyászati okok vezettek halálukhoz (7), és csak egy nő halt bele a tiltott abortuszba.

A művi vetélést pártolók kedvenc ürügye a riasztó és kreált statisztikai adatokra való hivatkozás; hányan is véreztek el a tiltott és kontár módon elvégzett abortusz közben. Saját fegyverüket ellenük fordítva éppen az Egészségügyi Világszervezet (WHO) adatai szólnak ellenük, mert éppen azokban az országokban a kevesebb az ilyen halálok, ahol tilos az abortusz.

Bernard Bethanson doktor a 1982-es madridi orvos konferencián mondta ki először, hogy az abortuszpártiak statisztikai adatokkal próbálják indokolni a törvény bevezetésének szükségességét. De ha szembesülnek a nyilvánvaló hamisítással, csak vállat vonnak, és a javaslat visszavonása helyett közlik, hogy előfordultak tévedések a becslésekben.

Uruguayban a szülész-nőgyógyász Leonel Briozzo az abortusz bevezetésének „apostola”, aki 2003-ban évi (!) 150 ezer tiltott magzatelhajtásról beszélt a szenátusban. Uruguay orvosai 2007-es ténnyel cáfolták meg ezt az állítást: 707 ezer szülőképes nőről tudtak az egészségügyi intézmények, és szerintük „csak” mintegy 27 ezer abortáló nő maradt. Egy friss interjúban maga Briozzo doktor volt kénytelen elismerni, mekkorát „csúsztatott” a törvény bevezetése érdekében. Az abortusz bevezetésének első hónapja alatt 200 művi vetélésre került sor, a többi négy hónapban pedig összesen 3-400-ra.

(MK)

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
MAGYAR KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG
 Oberföhringer Str. 40, D-81925 München
 Telefon: (0049) 89/98 26 37
 Telefax: (0049) 89/98 54 19
 E-mail: életunk@ungarische-mission.de
www.ungarische-mission.de

Főszerkesztő: dr. Cserháti Ferenc
 Felelős kiadó: Merka János
 Felelős szerkesztő: Czobor József Bence
 A szerkesztőbizottság tagjai:
 Ramsay Gyöző,
 Vincze András

Redakción és Herausgeber:
UNGARISCHE KATHOLISCHE GEMEINDE
 Oberföhringer Str. 40, D-81925 München
 Verantwortlicher Herausgeber: Merka János
 Telefon: (0049) 89/98 26 37
 Telefax: (0049) 89/98 54 19
 E-mail: életunk@ungarische-mission.de

Abonnement für ein Jahr: 20 EUR
 11 Exemplare
 nach Übersee mit Luftpost USD 60

ELŐFIZETÉS:

Az Életünk a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni!
 Tengerentúlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 2 EUR
 Előfizetési ár egy évre: 20 EUR
 Tengerentúlra USS 60
BANKSZÁMLÁNK:
 Ungarischsprachige Katholische Mission
 Sonderkonto „ÉLETÜNK”.
 Postbank München
 Konto-Nr.: 606 50-803 – BLZ 700 100 80
 IBAN DE16 7001 0080 0060 6508 03
 BIC PBNKDEFF

Erscheint 11 mal im Jahr.
 Satz: ÉLETÜNK

Druck: AMPER DRUCK GmbH
 Am Fohlenhof 5,
 82256 Fürstenfeldbruck

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.
 A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.